

U-DUUR

Tartu Ülikooli Akadeemilise Naiskoori häälekandja

Foto: Margus Ansu

Tartu laulupeo raamatu tarvis püüti pildile ka TÜAN

Möödunud pühvliasta oli sarve-
kandjale kohaselt täis rohkeid töid ja
tegemisi. Auhinnalised kohad Tallinn
2009-lt ning Bergenist Griegi-nimeliselt
koorikonkursilt on vaid mõned ereda-
mad töövõidud meie higi ja vaevaga
välja teenitud muusikalises matriklis.
Üle pika aja sai kohtunikelt kuulda kii-
dusõnasid sopranitele (jah, SOPRA-
NITELE!). Üle veel pikema aja valiti TÜ
Naiskoor Grand Prix' vooru (Norras).

Stockholmi parvlaeva karaokepuldist
Estonia lavalaudadeni on meiega nii
vihmas (loe: Tartu laulupeol) kui päi-
keses (loe: Põksi laulupäevadel) olnud
kooriühingugi poolt 2008. aasta pa-
rimaks dirigendiks valitud Triin Koch
(meie oleme seda ju kogu aeg tead-
nud!) ning alati säravad Ene Ahven ja
Viviane Kallaste.

Mõnes mõttes oleks kõik justkui va-
naviisi – konkursid, kontserdid, hääle-

seaded ja luukambrid... Asjassepühen-
datud aga teavad, et muusika ei tohi
paigal seista! Ja Naiskoor ei puhkagi
kunagi, oleme ikka pidevas liikumises
kõrgemate sfääride poole, selgema in-
tonatsiooni ja sügavama tooni suunas.

Ajalikus hetkes ehk kõige olulisem siht
on aga Naiskoori juubel. 2010. a keva-
del on U-duur tagasi, õnnitlemas meid
kõiki Naiskoori 65 hällipäeval!

Za tšem?!

Kuuendal klassil on kuues tund ja õpilased on päeva lõpuks väsinud ja rahutud. Tunni teemaks on pilved. Aga lapsed, nagu ma juba ütlesin, on rahutud. Selle vastu ei saa võidelda, see tuleb omaks võtta. Viimase abinõuna hakkame neile laulma ühte toredat viisjuppi mahlapaki reklaamist.

"Peal pool pilvi paistab päike - päikene,

küll sealt maailm tundub väike - väikene.."

Ja klass tõesti rahuneb.

"Õpetaja, miks te hoopis lauljaks ei hakanud?" küsis tütarlaps, hääles siiras imestus, miks keegi peaks õpetajaks hakkama, kui ta ükskõik mida muud suudab teha.

"Aga ma ju laulan ka..."

"Laulate vä? Kus?"

"Tartus. Kooris..."

"Kooris?" pomisevad õpilased imestunult. (Kusjuures mitte keegi ei küsi: "Kas teie olite seal laululahingus ka või?")

Kuid mille nimel mina ja paljud teised jätkavad kooris laulmist ka siis kui elu veeretab teele takistusi ja bensuhind ainult tõuseb? Za tšem? Tean vaid seda, et teisiti ma elu ette ei kujuta. Võib-olla on see lihtsalt armastus?

Helene

Ida-Virumaalt

Foto: Paul Klõšeiko

Tudengid ei saa enam vaiki jääda

Tuuli I sopran

18. septembril andis Tartu Ülikooli Akadeemiline Naiskoor oma panuse tudengilauliku valmimisse, salvestades selleks kaks laulu. Esialgul oli lindistada vaja kolm laulu, kuid aja kokkuhoiu mõttes avanes võimalus võtta üks laul juba varem salvestatud „Eesti mustrite“ plaadilt. Hiljem selgus, et varem lindistatud laule plaadile siiski ei panda.

Niisiis algas 18. septembri õhtul tihe töö, võitluses mürievate autodega, mis ennast ka plaadile üritasid jäädvustada. Lindistati Miina Härma ja Anna Haava „Ei saa mitte vaiki olla“ ning Karl August Hermannini „Oh laula ja hõiska“.

26. novembril toimus Tartu Ülikooli spordihoones värske tudengilauliku esitluskontsert. Laulsime koos Tartu Akadeemilise Meeskoori, Tartu Ülikooli Kammerkoori, kammerkoori Camerata Universitatise, naiskooriga Emajõe Laulikud ja meeskooriga Akadeemiline Emajõgi laule, mis eestlastele laulupeolt tuntud ja armastatud. Kooride esituses kõlasid „Koit“, „Tartu marss“, „Tuljak“ ja loomulikult ei puudunud ka üliõpilaste hümn „Gaudeamus“.

Miks on vaja lauluema?

Lauluema traditsioon on ilmselt umbes sama vana kui Naiskoor ise. Läbi U-duuri võib leida meie lauljate arvamusi selle kohta, miks lauluemasid vaja on. Kas teil on emale ja tütardele kingid ostetud?

Tööd alustas vilistlaste list!

Vilistlaste omavahelise suhtluse hõlbustamiseks hakkab alates detsembrist tööle vilistlaste list, mille aadress on vilistlased.naiskoor@lists.ut.ee. Listiga liitumiseks tuleks oma andmed sisestada andmebaasi aadressil <http://www.eformular.com/reede30/vilistlasednk.html>.

Kui aktiivselt list tööle hakkab, sõltub vilistlastest endist, loodetavasti jääb see ka kohaks, kust koori praegused lauljad saavad ammutada teadmist, kuidas asjad varem käisid.

Lehe valmimisele panustavad

Helene Urva (toimetab), **Rasmus Vare** (küljendab), **Leelo Punak**, **Kristi Kuningas**, **Pille Säälk** (kirjutavad ja korrigeerivad), **Kärt Kallaste**, **Tuuli Suurkivi**, **Rea Sepping**, **Annika Veske**, **Piret Sütt**, **Kadri Kiisel**, **Kirsi Masso**, **Aili Sarapik**, **Helen Lempu**, **Erika Laidla**, **Triin Sakremaa**, **Regina Ohak**, **Janika Aav** (kirjutavad), **Laura-Liisa Muru** (foto).

Fotod pärinevad TŪAN-i, TTŪAM-i ja TAM-i lauljate kogudest ning internetist (kui ei ole märgitud teisiti).

TTÜAM/TAM maavõitlus

Grand prix linedance'is - TÜ Ak. Naiskoor treener Erika juhatusel

Rea I sopran

Ühel sügisel teisipäeval enne proovi, kui mina ja teised noored raekoja platsil saiakesi ei söönud, läks jutt korvpallilahingule, mille kohta püüdsime oma osavust mängu pannes Tuulilt siseinffi uurida (Kimmo). Kuna meil on juba mitmed vahvad üritused meeskooriga seljataga, hakkas juba varakult ootusärevus tekkima.

Ühtäkki tuli kellelgi geniaalne idee sarnaselt meestega ennast proovile panna, ning peale lühikest arutelu otsustasime ehtsateks tantsutüdrukuteks hakata. Mõeldud - tehtud. Treeneriks värvati suurepärase aeroobikaskilliga I alt Erika, kes küll algul veidi vastu puikles, kuid, nagu lõpuks välja tuli, oli äärmiselt rahul oma võimete proovilepanemise võimaluse pärast. Öhtul kohvikus, andunult oma viimast šokolaadikooki nautides

(ei saa ju figuuri hoidmise eesmärgil rohkem lubada), mõtles meie cheerleaderite juhatus välja treeningplaani, tantsuideed ja riietumisstiili.

Varsti toimusidki nii Sõbramajas, TÜ aulas ja TÜ spordihoones uskumatult lõbusad ja palju prahti (sahinad) nõudvad tantsutrennid meie energilise Eeru osaval juhtimisel. Ka kõik teised aitasid nii kavale kui kostüümide koostamisele palju kaasa! Juhtus ka, et mõni uudishimulik võõras meie tegemisi piilus ja pihku naeris. Tähtsal õhtupoolikul, mille jaoks nii Tartu kui Tallinna mehed kõvasti higistades trenni uhanud olid, (meie loomulikult ka!!!) oli viimane aeg peaproovi näol oma oskusi veel lihvida ja siis "lavale" astuda. Tavaolukorras oleks kindlasti rohkem meeste mängule tähelepanu pööratud, aga kuna ärevus oli esinemise tõttu laes, jäid mõtted enamasti tantsusammude üleloomulikkuse peale (vähemalt minul!).

Meeste vahel oli rebimine tihe- kord juhtisid Tartu kutid, siis Tallinna omad, põnevust jätkus kõigile ja tantsida lubati meil palju. Mehed olidki õnnelikud, et said rahulikumalt hinge tõmmata ja meie hoogsaid liigutusi imetleda. Publik oli väga toetav ja elas kaasa kõigele, mis saalis toimus. Tiheda ja tõsise korvilahingu võitsid vastupidiselt eelmisele aastale Tallinna mehepojad. Actioniks läks ka spordilahingu teisel poolel-naiste võrkpalli ajal, kus mängu elavdamiseks riputati võrgu ette must kile nii, et võistkonnad said üksteist jälgida ja teineteisele tervitusi hüüda vaid umbes 30cm kõrguselt spordisaali põrandalt... Siin võidutses taas Tallinn, kuid sündmus jõudis lõpule ilma vähemagi kadedus- ja uhkeldamisnoodita. Ürituse lõppedes said kõik ergutustüdrukud poseerida mõlema korvimeeskonnaga ja seejärel tund aega meiki-lakki maha pesta ning järgnevasse meeleolukasse pittu suunduda.

Sõjad tähtedega

Pilvebaleriinid Glehni lossis kosmosemuttidele ja teistele tulnukatele õpetamas, kuidas tantsida nii, et jook klaasist välja ei voolaks

Annika Ialt

4. aprillil toimus Tallinnas Glehni lossis maskiball. Tegemist on traditsioonilise ja äärmiselt vahva kooride peoga, mida iga kahe aasta tagant korraldab Tehnikaülikooli Akadeemiline Meeskoor. Sellel aastal oli ürituse teemaks "Sõjad tähtedega".

Naiskoori aktivistide hallid ajurakukesed hakkasid kohe palavikuliselt tööle, sest ilma ühise vormita ei kõlba ju sellisele suurejoonelisele üritusele minna. Kaaluti hambutuid ja täpilliste rätikutega Kosmosemutte, nahkseid Emalendureid, ürpidega Halastajaõdesid, vanade olijate ammuseid lemmikuid trikoosid ja retuuse jpm. Kuna aga maskiballil kohtab alati palju kosilasi meie lemmikmeeskooridest, otsustati, et seekord näeme siiski head välja ning teemaks sai valitud "Pilvebaleriinid Veenuselt". Siinkohal on hea tõdeda, et Kosmosemuttideks riietasid end seekord hoopis Tallinna naised! Igatahes, Abakhani kauplused

said naiskoori ostetud tülli pealt kõva teenistuse.

Kuna Tartu kaunitaridelt oodatakse maskiballil alati ka etteastet, sai kokku lepitud, et esitame a capella „Joiku“. Mitmete harjutustundide järel sai etteaste lihvitud selliselt, et kui laul algab sulniste nägude ja baleriinitantsuga, ilmuvad varsti nähtavale piitsad, kaelarihmad jm riistvara ning etendus päädiib meeste ohverdamise rituaaliga. Vaesel heausklikul Joonasel (TTÜ AM, bariton), kes oli nõus koos naiskooriga lavale tulema, polnud aimugi, mis me temaga laval teha kavatsime...

Niisiis astusid 4.aprilli õhtul Glehni lossi 15 maikade, valgete sukkade ja puhvis seelikutega baleriinihakatist, üks ilusam kui teine! Ja milline veel Glehni loss välja nägi – kes seal tavaolukorras on käinud, ei tundnud tõenäoliselt maja sisemust seekord äragi, sest see oli maskiballi tarbeks ümber ehitatud kosmoselaevaks, mille sissepääsuks oli Tallinna lennujaa-

mast pärinev ehtne lennukitrepp! Iga nurga peal vaatasid vastu igasugusteks erinevateks elukateks maskeerunud peokülalised: enamiku neist moodustasid läikivate kostüümide ja sarvekestega tulnukad ning seetõttu paistsime meie kõigile silma! Ja kindlasti oli eriline ka meie etteaste: kuigi harjutatud sai tunde, läks kõik ühel või teisel moel rappa ning lavalt maha joostes imbuti kiiresti rahva sekka.

Maskiballil sai mekkida jõutuubi (roheline tuubi seest väljapigistatav ollus), vaadata nukuteatrit, filme ja striptiisi, olla kosmosesüstiku stardi tunnistajaks, kuulata erinevate bändide esinemisi, süüa-juua ja otse loomulikult meeletult palju tantsida! Tegevust ja nalja oli kuhjaga: kui viimased tugevad hommikul seitsme ajal lahkusid, andsid neil (vähemalt minul küll) jalad ja ka ülejäänud keha väsimusest tunda ning võis tõdeda, et taaskord oli veedetud äraütle mata meelde jääv peoõ Glehni lossis. Ootan juba kannatamatult järgmist balli!

Rahvusülikooli 90. aastapäeva kontsertetendus

Helen II sopran

28. ja 29. novembril tähistasime emakeelse ülikooli juubelit kontsertetendustega nii Tallinnas Estonia kontserdisaalis kui ka Tartus Vanemuise kontserdimajas.

Laupäevase päeva veetsime Tallinnas, kus alustasime kell 15.00 suurejoonelise peaproovi. Rahvahulga ei tahtnud kuidagi vaikida, eriti Tartu Popsid. Lõpuks kostis TÜ Kammerkoori meeste seast: „Kui te kohe vait ei jää, siis me anname teile pasunasse!“ Selle peale kostsid Popsid, nüüd järsku üllatavalt musikaalselt, et neil ei ole ühtegi pasunat. Hämmastav.

Kui kõik said ennast lavale paigutatud (meil oli selleks täpselt 110 sekundit aega), algas proov. Meiega koos olid laval TÜ Kammerkoor, Tartu Akadeemiline Meeskoor, EMÜ Kammerkoor Camerata Universitas ning meeskoor Akadeemiline Emajõgi. Paljudele oli sinnaamaani jäänud pigem üritusest skeptiline pilt ja tunne, et

mingit tervikut on siit küll palju loota. Kuid võta näpust, meie toredaks üllatuseks arenesid asjalood vastupidides suunas ja proovi tegemine läks iga hetkega toredamaks. Lavastuses Vanemuise kõrgematel

astmetel ja nii need apsud ning kehv süvenemine tekkisidki. Kahju, sest ometigi on just Tartu meie ülikooli sünnilinn ja enamiku etenduses kajastatud sündmuste toimumiskohaks. Paremaks ei teinud asja isegi see, et naiskoor üritas end seekord kammerkoori „Lõbusa laulu“ ajal vaos osalesid ka Viljandi noored näitlejahakatised ja kui nende kord oli anekdoote rääkida, siis oli meie ülesanne südamest naerda. Lavastaja vabandas, et tegu on veidi aegunud huumoriga, kuid palus meil vähemalt teha nägu, et on naljakas! Meile tegi lõpuks lõbu hoopis see, kuidas kõik teesklesid naermist. Mehed said seda muidugi harjutada

„Kui te kohe vait ei jää, siis me anname teile pasunasse!“

juba „Vene naljalaul“.

Akadeemilisele naiskoorile harjumatult kuulusid meie repertuaari laulud kõrtsi leti ääres istumisest ja karsklaste sallimatusest. Mõni hetk hiljem aga heldisime, lauldes kogu südamest oma sünnimaast ja tema armastamisest. Eks see kõik oli taotluslik, sest etendusega läbiti kogu ülikooli sündimise ja elamise lugu, milles nii tõuse kui mõõnu, kuid alati on just tudengid olnud need, kes ülikooli toidavad ja edasi viivad.

Meie esitada oli etenduse algus-

pooles kõlanud lugu „Kord mõtetes istus“, mis meie nooruse tõttu võib-olla täismõõtu välja ei andnud. Sellegipoolest laulsime meie Kirsiga ikka otse südamest: „Oh kaitsku...“ Samasugune hetk saabus hoida ja mitte laulda.

Tartu etenduse lõpp oli siiski Tallinnast omast veidi erinev. Nimelt andis „Gaudeamuse“ hääled rektor Alar Karis isiklikult, mängides viiulil peaaegu äratuntavalt loo esimest rida. Üliõpilashümni järgnes ka rektori pidupäevakõne, kus ta ka hiljem, kui R. Rannapi loos „Eesti muld ja eesti süda“ laulsime sellest, kuidas Eesti meie kõigi südameid täidab. Minu südames on Eesti alati tiseks ning laengust, mis selle laulu ajal laval oli, mõistsin, et ma polnud ainuke.

Ühislaulus „Homme“, mida dirigeeris meie Triin Koch, kõlas sõna üleKOhtune eriti nunnult, kuna naiskoori proovis (kes proovist puudus, see ei tea) oli täpselt selgitatud, kuidas seda sõnad tuleb laulda: ikka nii, nagu hääldad dirigendi nime. Mõtled, H peale ja kui veel õhk ka olemas on, võib juhtuda, et tulemus on lausa ilus. Oli küll.

Mulle isiklikult meeldis väga Estonia laval „Ela hästi, mu kodumaa“ ning kuigi eeslauljale oli lugu kohati madal, oli tema olek ja see, kuidas ta andis edasi laulu mõtet, lihtsalt nii ilus ja siiras

Pühapäevane etendus Tartus lagunes veidi laiali. Võib-olla sellepärast, et lauljad, tantsijad ja näitlejad olid valmis tegema proovi, kuid lavastaja leidis, et sellel ei mõtet. Nii meilt siis oodatigi, et särane täisvõimsuses. Laval võis olla inimesi, kes olid esimest korda mainis: „Tänapäeval on lihtne ülikooli avada, neid kinni panna aga väga raske!“ Järelikult saame veel kaua olla just Tartu Ülikooli Akadeemiline Naiskoor ja nauatada auditooriumi 232 võlusi.

Hullud päevad?

Sõna-otseses-mõttes...

Foto: Raul Tammaru

Värvi ise (kõik heledamad pinnad on tegelikult roosad)

Kirsi II sopran

Milline kontserdipaik on kõige ebatõenäolisem? Näiteks kaubamaja?

Sel kevadel esinesime me Tartu kaubamaja kitsukesel spordiosakonna elevaatoriesisel. Ehkki esmamulje kaubamajast, eriti spordiosakonnast kui esinemispaigast on tõepoolest veidi ootamatu, siis tegelikkuses toimus see naiskooi ajaloos juba teist korda – seepärast võiks järeldada, et osturallil esinemisest on saamas pigem omapärane traditsioon.

Tartu Kaubamaja on naiskooi üheks heaks toetajaks, partneriks, kelle abil meil oli

sügisel pisut lihtsam Norrasse konkursile sõita. Oma sponsorluse tasuks soovisid nad aga selgi aastal sümbolset ülesastumist pööraste roosade alahindluspäevade ajal.

Seepärast tungleski tavalisest roosam naiskooi ühel reedesel 3. aprillil esmalt kaubamaja tagaruumides kaubala-

dungite vahel, et murda enesele teed lahtilaulmiskambrikeseni, ja seejärel üllatas oma lauluga rahulikke poodlajaid, kes juhuslikult meesteosakonnast spordikaupade juurde liikusid või ühelt korruselt elevaatoriga teisele sõitsid.

Igatahes, nii üksikud teadlikult kohale tulnud fännid, parukat kandev peenese roosasse satiini riietatud õhtujuht kui ostlejad näisid üsna rahul olevat meie lühikesest, kuid helgetest lugudest koosneva esinemiskavaga, mida neile Ene juhatamisel laulsime. Ning mõned poekülastajad sõitsid elevaatoriga üles-alla lausa mitu korda, et me laulutervitust uuesti kuulda.

Miks on vaja lauluema?

Lauluema kutsub kinno, kohvikusse ja uju- ma. Vajadusel teeb kinopileti välja :) Kingib sünnipäevaks midagi armsat. Talt võib kooriga seonduvaid (vahel veidi rumalaid) küsimusi küsida ja ikka saab targa vastuse. Ta juhhib tähelepanu sellele, mille peale ise tihti ei tulekski. Noorlauljal oleks kooriemata kõhedam.

Erika, I alt

Tee Tartu Ülikooli Akadeemilisse Naiskoori

Kärt II alt

Ajakirjanduse ja suhtekorralduse eriala vastuvõtu kirjalikel katsetel lubasin pidulikult, et sissesaamise korral asun laulma Tartu Ülikooli Akadeemilisse Naiskoori. Arvasin, et toob head õnne ning samas on mulle omamoodi kink tubli soorituse eest. Kõik läks nii, nagu planeeritud, ning juba 1. oktoobril laulsin koos tõelise naiskooriga.

Minu koorilaulutee sai alguse juba rohkem kui 12 aastat tagasi ühest Kullo huvikeskuse proovisaalist, kus 3. septembril laulsin väriseva häälega „Kiisulaulu“. Tol ajal juhatasid Ellerheina mudilaskoori Anu ja Kadri Tali, andekad noored dirigendid, kes mu vastu võtsid. Koos teiste minusuguste mudilastega käisime kolm korda nädalas proovis (proovid toimusid ka pühapäeva hommikutel). Laulsime rõõmsaid lastelaule, esimene aasta ühehäälselt, aga kolmandal aastal jagati juba altideks ja sopraniteks. Proovide vahel õpetas solfedžot Aale Rosenstrauch.

Kolmanda aasta suvises laululaagris toimusid mudilaskoori vanematele lauljatele katsed lastekoori vastuvõtmiseks. Mul oli ette valmistatud „Punamütsikese laul“, olin selleks sündmuseks palju harjutanud. Isegi niivõrd palju, et olin oma hääle kähisemiseni ära laulnud. Kähiseva hääle ja närvipinge tõttu verd jooksva ninaga sai laul siiski lauldud ja katse sooritatud.

Lastekoor oli mudilaskoorist juba aste edasi, laulud läksid keerulisemaks, kolmehäälselks. Anneli Mäeots isiklikult andis proovide kõrval solfedžotunde ning igaks tunniks pidi olema meisterdatud rütmipill, millega sai takti kaasa lüüa ning rütmiharjutusi teha. Solfedžotunniks ettevalmistumine pani loomingulisuse alati vägagi proovile.

Pärast kahte aastat ja umbes 70 rütmipilli sain viimaste katsete järel tütarlastekoori, kurikuulsa Tiia-Ester Loitme käe alla laulma. 12-aastasele plikatiirtsule oli see päris kõva sõna. Kolmehäälsusest hüpe kaheksahäälselks ja hoopis keerukam repertuaar. Juba esimeses laululaagris alanud häälemurre ei teinud elu lihtsamaks. Need seitse aastat olid kaht-

lemata väga õpetlik aeg küllaltki tiheda graafikuga. Kontserdid, konkursid, tuurid Eestis ja välismaal, suurvormid RAMi ja ERSOga, laululaagrid, nutud ja naerud arendasid kõiki asjaosalisi palju nii lauljadena kui lihtsalt inimestena.

Juunis Estonia kontsertsaalis toimunud kevadkontserdil sain kätte Ellerheina kauaoodatud diplomi. Tütarlastekoori aeg oli minu jaoks ümber saanud, tegin kaasa viimase reisi Jaapanisse ning tulin Tartusse.

Loomuliku jätkuna tuli otsus astuda Tartu Ülikooli Akadeemilisse Naiskoori. Pikk minevik sellel alal oli süstinud koorilaulu pisiku. Üks kuu laulmata tekitas tunde, et midagi on väga valesti. Kuna olen harjunud leppima vaid parimaga, mõistsin, et minu jaoks ei ole õigemata kohta kui TÜAN. Eelnev kokkupuude naiskooriga ning kuulnud positiivsed lood andsid

oma tõuke.

Pean märkima, et siiani olen oma valikuga äärmiselt rahul. Ma ei ole ühestki proovist lahkunud halva tujuga. Nii inimesed, muusika kui ka õhkkond annavad mulle lisaenergiat. Mulle meeldib, et kõik tunnevad suurepäraselt kella ja kontserdikava on paika pandud enne lavale jõudmist, mida Ellerheinas alati ei juhtunud. Väga uudsed ja põnevust tekitavad on minu jaoks häälerühmaõhtud ja üritused teiste kooridega. Palju katsumust, kogemust, rütmipille, õigesti ja valesti ettelaulmisi on toonud mu nüüd siia, TÜANI rinnatooniga naiste keskele.

Kallid TÜANI naised, loodan, et jääte minuga sama rahule, kui mina olen jäänud Teiega. Luban, et hakkan oma rinnatooni kallal kõvasti vaeva nägema ja arendan ka suusatamisoskust!

A good performance

Very nice music. Not bad, but....

Tulemused ei jätnud kedagi külmaks: III koht nii nais- ja meeskooride kui kaasaegse muusika kategoorias!

Piret I sopran

Üle mitme aasta otsustas naiskoor osaleda kodumaal toimival rahvusvahelisel koorifestivalil „Tallinn 2009“. Viimati sai see tükk tehtud 2003. aastal ning iseenesest oli päris tore jälle konkursiärevust tunda.

Neljapäev, 16. aprill

13.30 – lahkumine Vanemuise alumisest parklast.

Õnneks baseerusin Tallinnas ega pidanud nii vara asju kokku pakkima ja muid toimetusi katkestama. Hiljemalt kella 16ks tuli siiski Estonia juurde minna, sest 16.44 oli meil võimalus lavaprooviks. See oli muidugi alles eelsoojendus. Põhiline katsumus ootas ees kahel järgneval päeval. Naiskoor oli kirja pandud kahte kategooriasse: nn võrdsete häälte (nais- ja meeskoorid) kategooriasse ja kaasaegse

muusika kategooriasse.

Reede, 17. aprill

11.00 kuni 13.30 on broneeritud UPS saal naiskoorile (sisenetakse Estonia TEATRI valvelaua kaudu, tagauks).

Hea on, et saabudes kohtasin Estonia teatri ees teisi kooritüdrukuid. Muidu oleksin küll üritanud valesst uksest sisse murda. Võimlemine, lahtilaulmine, lugude läbivõtmine, riietumine, ärevus... Lõpuks oodatud lavaleminek. Me olime palju harjutanud, tööpoolest, ja olgugi et nais- ja meeskooride kategooria kavvas olid juba sisselauldud lood (va Pärt), ei jäänud esinemisest head tunnet. Akordid justkui ei klappinud ja lood ei läinud kõlama. Pärdi algus oli küll paljutõotav, kuid lõpp ei ole vist prooviski nii kehvalt välja tulnud kui siis. Tujutuks võttis, aga midagi ei olnud parata. Öhtul ootas veel ees kontsert ja järgmisel päe-

XI rahvusvaheline koorifestival „Tallinn 2009“

Aeg: 16.-18. aprill 2009

Koht: Estonia kontserdisaal, Tallinn, Eesti

Osalejad: 35 laste-, noorte-, nais-, mees-, kammer- ja segakoori 10 erinevast riigist

val kaasaegse muusika kategooria konkurss ning nagu ütles meie dirigent: „Homme on uus võimalus.“

Kontsert läks meil enam-vähem. Mina ei olnud varem lauluväljaku klaassaalis esinenud ning naiskoori jaoks oli see vist esmane kogemus. Vähemalt minu ajal ei ole seal käidud. Oli täitsa huvitav. Ehituslike iseärasuste tõttu tundus, et hääled jäävad koori ette pidama, kuid te-

gelikult see siiski nii ei olnud.

Laupäev, 18. aprill

9.00 koguneme UPS saali häälte lahtilaulmiseks ja prooviks

Tegelikult tuli kohal olla juba 8.45 ja selleks ajaks kohale jõudmine oli juba märksa keerulisem. Hommik algas sellega, et ärkasin (vist?) kell 7.00, keetsin lapsele putru, sättisin ennast valmis, ajasin lapse üles. Nagu ikka, siis kui on kiire, ei tahtnud laps eriti putru süüa ja pani seda igale poole mujale, aga mitte suhu. Küürisin lauda, küürisin põrandat, küürisin last. Vahepeal käisin meest üles ajamas, et see mind õigeaks ajaks _____ me võrdsete Estoniasse Hommik algas sellega, et keetsin lapsele putru. häälte kate- viiks. Tema ei _____ goorias kol- tahtnud ärgata. Selleks hetkeks, kui lõpuks autosse saime, oli närv juba nii must, et mingist konkursihäälestusest ei saanud juttugi olla. Olin oma naiivsuses arvanud, et saan hommikul lauludele mõelda..... Esi- mene laps ju ikkagi :P

Õnneks sain Estonias olles õigele järjele tagasi. Kuna olime kammer- kooriga mõlemad ühes kategoorias ning esinesime põhimõtteliselt jär- jest (üks koor oli vahel), oli lahtilaul- mine päris põnev. Alustasime koos, siis suundusime erinevatesse ruu- midesse ning Triin oli natuke aega siin, siis seal..... ja siis jälle siin ning lõpuks jälle seal.

Kammerkoori esinemise ajaks lu- bati meid juba lava taha ootama. See oli vist esimene kord, kui ma nägin naiskoori nii vaikselt esine-

mist ootamas – kõik olid pilgud suunanud teleriekraanile ja elasid kammerkoori esinemisele kaasa. Seekord läks meil paremini, see- ga peab tänama neid inimesi, kes meid kahte kategooriasse kirja pa- nid. Nüüd jäi konkursist lõppkok- kuvõttes positiivne mulje. Eelmise päeva tulemusega lahkudes oleks olnud vaid must masendus.

Sellel konkursil nägin esmakord- selt ka juhtumit, kus Grand Prixle valitud koor keeldus seal esinemast ning diskvalifitseeriti.

Õhtusele lõputseremooniale saime minna pingevabalt ja eriliste ootus- teta. Kõigele vaatamata saavutasid- manda koha 82,6 punktiga ning kaasaegse muusika kategoorias teise koha 87,8 punktiga. Peamiste probleemidena oli žürii kommentaarides ära toodud intonatsioon, puudujäägid dünaamikas, vajumine (Prevaleeris pidev vajumine ja eba- täpne intonatsioon), kitsas sopran (ei midagi uut siin päikese all).

Lisaks sai Triin veel eesti dirigen- di eripreemia. Suurest kiljumisest kartsin korraks, et kukun rõdult alla, sest pea hakkas ringi käima. Hoidsin igaks juhuks servast pisut kaugemale... Lõppkontserdist jäi veel eredamalt meelde „Pikse litaa- nia“ RAMi esituses ning Anu Lambi tohutu selge diktsioon „Tornikellas“. GP võitja oli minu jaoks üllatuslik. Mäletan, et Ellerheina esinemist kuulates tekkis pähe mõte, et kui nemad võidavad, siis on siin midagi

Kava

Nais- ja meeskoorid

Arvo Pärt / Psalm 122
Peace upon you, Jerusalem

Ester Mägi
Vahtralt valgõ pilve peale

Eino Juhani Rautavaara
IV osa tsüklist "Lorca süit"
Malagueña

Kaasaegne muusika

Knut Nystedt / Jesaja 55; 6-12
Søk Herren

Veljo Tormis / Aleksander Suuman
II osa tsüklist „Looduspildid“
Suvemotiivid

1. Põuailm
2. Äike
3. Suveöö

mäda. Ja oh imet, nad võitsidki. Elu on täis üllatusi.

Žürii kommentaarid

Žürii: Bob Chilcott (Suurbritannia), Kaare Hanken (Norra), Chifuru Matsubara (Jaapan), Mikk Üleoja (Eesti), Alexander Vacek (USA/Ukraina)

Ilmalik muusika: Kõla on naturaalne, puhas, fokuseeritud ja pingevaba (?vau!), hoidke tööd samas suunas! Sügav esitus, suurepärase laulmine, väikesed vead sopranitel lõpuosas. Oli kuulda suurepäraseid alte, sopran kõlaliselt veidi kitsas. Prevaleeris pidev vajumine ja ebatäpne intonatsioon. Rekordvajumine oli terve tooni ühe loo jooksul! Samuti oleks vaja hääldusega tulemuslikumat tööd teha. Simpatico choir

Kaasaegne muusika: Aitäh Nystedti suurepärase esituse eest! Tuleks tegeleda väikeste intonatsiooniprobleemide parandamisega! Kohati liiga tugev kõla (sopranid loo alguses liiga valjud), rohkem legato't ja peahäält. Kas olete kindel, et algus peab olema staccato? (Nystedtis). Hea dünaamika, suurepärase kõla! Langes tooni! Rohkem dünaamilist va- rieruvust! Excellent, Bravo!

Klappa i hender!

III Griegi-nimeline Bergeni koorikonkurss

Maarja esimene välismaine koorikonkurss vajab jäädvustamist. Taustal galakontsert.

Erika I alt

Augustikuu viimasel päeval algas Naiskoori konkursireis Bergenis kolmandale Grieg'i rahvusvahelisele koorifestivalile. Seilasime terve öö Läänemerel, hommikul randusime Rootsi maal ning järgnes bussisõit Oslo poole. Bussijuht Peeter kõnles mikrofoni huvitavaid lugusid norrakatest, kes väidetavalt on leiutanud juustunoa, kirjaklambri ja pihustatava deodorandi.

Sõidul nägime bussiaknast aina mägisemaks muutuvat maad, sügavnevaid fjorde ja pikki pimedaid tunneleid, kus kõrvad kippusid lukku minema. Mäenõlvadel võis märgata lambaid, kitsi, hobuseid, kiirevoolulisi koski ning kaugeid lumetutte. Kõigile näis Norra loodus on võrratu. Laura-Liisa lubas lausa

Norra elama jääda ja trollidekoori luua. Oslos külastasime Vigellandi skulptuurideparki ning jõudsime õhtuks hostelisse.

Järgmise päeva sisustas peamiselt bussisõit. Teekattemärgistus on Norras kollane, et see lume alt paremini välja paistaks. Püsisime kenasti käänulistel teedel, kus pidavat hakama saama vaid osavaimad juhid. Algav vihmasadu andis märku, et Bergen ei ole enam kaugel: legendi järgi olevat see linn, kus sadu kunagi ei lõpe. Ühtäkki märkasime ühte ilusat võimast vikerkaart. Tiiu arvates oli see suurim vikerkaar tema elus. „Oli jah kõige suurem, välismaa oma ikkagi!”

Hommikul virgusime juba Bergeni hostelis, kus peagi pärast hommikusööki algas proov. Harjutasime, lihvisime ja mõtlesime laulud veel

kord läbi. Triini sõnul ähvardas II alti hiinlaste koori kõlaline „i”... Pärast proovi oli aega esinemisriideid triikida ja ennast ilusaks teha.

Õhtune vaimuliku muusika voor toimus Bergeni toomkirikus, kus astusime lavale eelviimastena. Laulu „Peace upon you, Jerusalem” kohta ütles Triin hiljem, et lõpp oli kohe selline, nagu ta võikski olla. Esimese laulu õnnestumine tõstis meie tuju ning ka järgmise loo helistikku – „Sok Herren” nimelt tõusis igaks juhuks kohe algul ära, et oleks muretum edasi laulda. Dirigendi kommentaar selle peale oli positiivne: „Parem üles, kui alla, arvan mina!”

Ilmaliku muusika voor Grieghallsenis oli järgmisel päeval lõuna paiku, mistõttu tuli üsna varakult ärgata, et end vokaalivõimeliseks seada. Ühe-teistkümnest konkureerivast koorist

läksime lavale neljandana. Üliavaras saalis oli hoopis teine tunne laulda kui eelmisel õhtul kirikus - pigem raskem, kuid üks arvamus oli erinevaid. Pärast esinemist saime teisi koore kuulata, nii selles samas kui ka järgnevas folkmuusikakategoorias, ning jäi ka aega linnaga tutvumiseks. Vahva oli kuulda, et väike seltskond meie koorist oli kalaturul saanud „Ei saa mitte vaiki olla” eest suitsutatud vaalaliha maitsta.

Õhtul pärast linnas jalutamist kogunesime Korskirkenisse. Enne vaimuliku kontserdi algust teatati, et meie koor valiti Grand Prix' vooru. See oli ilmselgelt ülimalt rõõmustav üllatus - hurraa! Oma kähiseva hääle hoidmiseks olin seekord kontserdil publiku rollis ja ma ütlen ausalt, et piano kõlas.

Grand Prix' päev oli päikesepaisateline ja sajuta. Hommiku sisustas igaüks oma äranägemise järgi: mõni puhkas ja hoidis häält, tragimad aga käisid mägedes ronimas. Lauluproovi tegime muidugi ka. Grand Prix' voorus Grieghallenis esitasime „Sinu aknal tuvid”, „Suveöö” ja „Joiku”. Esinesime pingevabalt ning laulurõõm paistis me silmist publikule, kellelt saime pärast „Joiku” plaksakat lõppu sooja aplausi. Viiest osalenud koorist õnnestus meil saalist kuulata kahte Norra koori ning seejärel oli veel viimane võimalus linna peal aega veeta.

Lõppkontserdi ajaks tulime jällegi Grieghallenisse. Meeleolu hoidsid üleval ühislaulud orkestriga ning hoogne ja rütmikas Lõuna-Aafrika poistekoor, kes pani põhjamaise publiku rõõmsalt kaasa elama. Ühtlasi kuulutati välja konkursi tulemused. Grieg Grand Prix' võitis vokaalansambel Sofia Rootsist. Konkursil osales ühtekokku 26 koori ligikaudu 800 lauljaga. Tartu Ülikooli Akadeemiline Naiskoor saavutas nii ilmalikus kui vaimulikus kategoorias auväärse kolmanda koha - tubli! Järgnenu pidulik õhtusöök pikkade laudade taga tipnes ennenägematute jäätisekuhjadega, mida ei saa lihtsalt mainimata jätta (minu kord tõdeda, et välismaa oma ikkagi).

Kava

Vaimulik muusika

Arvo Pärt / Psalm 122

Peace upon you, Jerusalem

Knut Nystedt / Jesaja 55; 6-12

Søk Herren

Ilmalik muusika

Knut Nystedt / Luci Shaw

Mary's Song

Veljo Tormis / Aleksander Suuman

Teine osa tsüklist „Looduspildid”

Suvenotiivid

1. Põuailm

2. Äike

3. Suveöö

Varavalges asusime koduteele. Valdavalt levis meie kohal vaikse tõsiduse laine, mida on tagantjärele pisut kummaline mõista, kuna olime teinud tubli töö ja kogunud palju po-

sitiivset. Eks emotsioonid ja mõtted olegi midagi mõneti müstilist, raske on neid teinekord väljendada, eriti eestlastel, teatavasti. Seepärast jätkus õhtul hostelis viimaste päevade sündmusi arutades ja üldmuljeid jagades nii nuttu kui naeru.

Mida kodumaa poole, seda laugemaks muutus maastik. Kollane teekatemärgistus asendus valgega ning rootsipunaseid maju jagus nii paremale kui vasakule. Laeva karaoke-saalis kõlas julgemate naiskoorineide lauluhääl, diskonurgas sai ka tantsu vihutud. Hommikul sadamas, nüüd juba Eestimaa pinnal, tänasime toredat bussijuhti, kinkides talle Naiskoori plaadi.

Üks koorikaaslane on pihtinud reisipäevikusse, mis käest kätte liikudes endasse mõtteid, salme ja tsitaate kogus, et tema süda jäi igatahes Bergenisse ilusa kokapoisi juurde, kes meile hommikuti putru pakkus. Usun, et meie kõigi süda igatseb sinna linnakesse tagasi kas või juba armsa arhitektuuri ja looduse pärast. Vastuvaieldamatult lähendas see emotsionaalne ja kogemusi pakkuv konkursireis meie naiskooriperet.

Naistel pole mägede jaoks aega - tarvis on soengud varakult valmis seada! Teel Oslost Bergenisse.

Žürii kommentaarid

Vaimulik muusika

- Hästi valitud programm, esitus suurepäraselt sooritatud. Hääldes hea tasakaal. Vahetevahel pisut kitsas kõla, samas forte kõlab veidi raskelt. Huvitav interpretatsioon, head dünaamilised kontrastid, ilusad nüansid, armas lõpp. Mõned noodid ei ole kooskõlas.
- „Some time need more power for altos (2nd).” (Româns Vanags)
- „Some intonation problems in the Pärt, but what a gorgeous ending.” (Jennifer Tham)
- „Fin karakterisering og bra klang i alle styrkgraden.” (Magnar Mangersnes)
- „Very good choir!” (Naomi Faran)

Ilmalik muusika

- Koor kõlab väga hästi. Hea vokaal, energia ja dünaamiline ulatus, osav interpretatsioon. Kohati kaob piano osades intonatsioon. Mõnikord raske eristada p ja mf. Mõned intonatsiooniprobleemid, eriti altidel. Sopran kohati madal. Jälgi-da tähelepanelikumalt tempot..
- „The sopranos a little hard in the top. But in p and pp it sounds very well.” (Magnar Mangersnes)
- „Thank you for Summernight, was very good.” (Româns Vanags)
- „Suveöö was quite magical.” (Jennifer Tham)
- „Quality of the sopranos!” (Naomi Faran)

Kammerkoori tenorid kaebavad sinna, kuhu vaja

Õhtu varjus libisesid muu rahva hulka ka Russian University Male Choir (RUM) liikmed, kes TÜK-i tenoritele jõudu juurde andsid. Õhtuses programmis tegid ilma ka Comarketi lihaleti naiskoor ning Pelgulinna sünnitusmaja rasedate koor.

Andrus Rehemaa tenor
Tartu Ülikooli kammerkoor

Kuigi Sulbi laulupäevast on möödunud juba kuid, ei lasta seal toimunud ikka veel rahus puhata. Viimati on lõkkele löönud kired tenorite osa üle laulupäeval. Normaalse inimese jaoks pole siin mingit küsimustki: tenorid olid võrdsed võrdsete seas. Kuid eriti laulupäevast osa võtnud naissoost elemendi hulgas on levinud arusaam, just nagu oleksid tenorid esindanud vähemust, veelgi enam, on kahtlustusi, kas tenorid teiste seast üldse välja kostsid! Argumendiks peamiselt labane fakt, et tenoreid olevat arvuliselt teiste häälerühmade seas kõige vähem olnud. Aga kas siis kunstihingede suurust mõõdetakse matemaatikaga!? Pealegi ka seal räägib kõrgem osa teadusest tegelikult meie kasuks: „Kas tenoreid ei olnud mitte 100%??? No aga siis ei saa ju rääkida sellest, et me olime kõige väiksem häälerühm, sest kui tenorid olid kohal, siis oli meid 100%!“ kommenteeris II tenor Indrek Mustimets. Tenorite

rite kolm päeva kestnud väknõupidamisest sellel teemal õhkus nõrdimust: „Las ostavad SkyPlusist vabandamiseks eetriaega!“ ütles II tenor Kaarel Parts kibedalt, ning I tenor Indrek Kalamehhe sõnadest ka kättemaksuhimu: „Saan suure malaka võtta ja...“

Arutamist väärib küsimus, miks ollakse tenorite vastu nii vaenukalt meelestatud? Kuna viha taga peitub sageli omakasu, siis võib sellega ka siin tegemist olla. Kas pole mitte teiste häälerühmade õnnestustöö eesmärgiks saavutada tenorite ohustatud hääleliigiks kuulutamine ja nende reservaati sulgemine, et siis oma leivala ülejäänud laulualal suurendada? Või püütakse näidata, et kui tenoreid niikuinii kuulda polnud, aga laulupäev ometi hästi õnnestus, siis tenor ongi ebavajalik häälerühm? Jah, igasugu jälkusi tuleb pähe selle ennekuulmatuse peale mõeldes!

Peame siiski vajalikuks kinnitada, et kuigi tenorid teistest sagedamini dirigendi püssi ette jäävad, ei ole tal seni õnnestunud meist päriselt õhku välja

lasta. Kus sa sellega, pidev rünnakute all elamine on viinud lõpuks selleni, et sügisel saatsime I tenori Keni päris püssi alla oskusi omandama, mida hiljem ülejäänud tenoritega jagada. Tenorirühma monoliitsuse ning jätkusuutlikkuse säilitamiseks on uusliige Markus olemas ja meie rivi püsib vanakumatu ka edaspidi. Kogu selle jama kohta tahan veel selgesti välja öelda, et TENORITEL POLE ALAVÄARSUS-KOMPLEKSI! Ja teil ei õnnestu seda ka tekitada. Naiskoorid on lihtsalt kadunud, et neil tenoreid pole, vat! Nii et pange oma U-duur puukuuri ja ärge tülitage meid oma väljamõeldistega!

Lõpetuseks väljendame kõigi laulurühmade vahel igavest sõprust, mis särab meie kõigi ühise dirigendi päikesel all.

Alla kirjutanud tenorite vanem, eestkõneleja jne. jne. jne. Andrus Rehemaa volitusega tenorite kolmepäevaselt äknõupidamiselt kirjutise avaldamiseks tõenäolise strateegilise vaenlase väljaandes

Ma laulan vihmas, ma laulan tuules...

Kristi Lalt

Siiani on mul pisut raske mõista, miks ma üldse otsustasin Tartu laulupeost osa võtta, sest põhjuseid selle ürituse vahelejätmiseks oli küllaga. Loobumise kasuks rääkis nii arsti käsk häälepaelttega säästlikult ümber käia kui asjaolu, et järgmisel päeval algava komanderingu tõttu pidin varahommikuks Tallinnasse lennuki peale jõudma. Rahuliku kohvritepakimise asemel valisin mina elu täis seiklust. Ja vihma...

Laulupidude aegu algavad naiskooride proovid enamasti kohe pärast päikesetõusu. Erand polnud seegi kord. Mõnevõrra erandlik oli minu jaoks asjaolu, et pidin lauluväljakule kaasa tassima kohvri, mis päeva üldisesse rahvariidetriibulisse meelsusesse kuidagi ei sobinud, kuid mõningase pingutuse ja asjaajamise järel õnnestus mul see lubinokkade bussi sokutada ning pidu võis alata.

Vihmaseid laulupidusid on ennegi olnud, kuid tänavune Tartu laulupidu tegi vihmaseju kestvuse rekord. Kuigi päeva esimeses pooles säras taevas päike, sadas pärastlõunal alla suurem osa kogu selle suve vihmast. Iseäranis omapärane oli ühendkooride peaproovi ootamine lauluväljaku ülemises servas. Südames olev päiksekiir oli uppumise äärel, kuid naised seisisid kannatlikult lausvihmas, ootasid liikumismärguannet ning trotsisid äikest, samal ajal kui mehed, see

õrnem sugu, oli kenasti laulukaaere alla varju viidud. Aga läbimäng sai lavastaja rõõmuks läbi mängitud.

Juba enne rongkäigu algust oli selge, et kuiva jalaga kohale ei pääse. Korralik vihmakeep oli abiks. Vähemalt alguses, juba mõnekümne meetri pärast ei olnud paraku enam väga vahet, sest vesi lirtsus varvaste vahel ja nõrgus pärja servalt nina peale. Ega muud varianti polnudki kui laulda kõiki neid laule, mida oskasime, ja pisut ka neid, mida ei osanud. „Rukkirääk“ kõlas vast pisut võimsamaltki kui eelmisel päeval

tas poole hümni ajal, et müts vist tuleb ära võtta. Krabas endal mütsi peast ja müksas sõpra ka. Ja vihma kallaskapaga....

Märjas undrukus, mis vettinuna kaalus oluliselt rohkem kui tavaliselt, oma etteastet oodata ei olnud eriti tore. Seetõttu otsustasin pärast naiskooride osa, et minu norm on täis ning läksin koju riideid vahetama. Ühendkoori vaatasin-kuulasin-laulsin publiku hulgast. Täiesti teine maailm. Olin hämmingus, kui üks jõuka väljanägemisega pere kogu „Mu isamaa...“ aja sahmis, sõi ja lobises. Loodetavasti nende

hea isuga pojakene satub ka elu jooksul poistekoori ja õpib selle ära, vanematest ses osas eeskujuga pole lootat.

Peojärgses saginas adusin, et mul polnud vähimatki aimu, kuidas leida buss, millega pidin Tallinnasse saama. Südaõine hämarus, inimeste sigin-sagin ja vihmakeebid, mis inimesi tundmatusega muuta võivad. Lubinokad, teil on vahvad sõbad, lisaks sellele, et need on soojad, aitavad nad teid ka pimedas ära tunda ning just nende abil leidsin tee oma kohvrini. Ring oli täis

Miks on vaja lauluema?

Lauluema on laulja, kellega võib jagada oma rõõme ja muresid, kelle käest võib alati abi küsida (nt kellaaegade meelde-tuletamiseks või mõne laulu õppimisel). Kui noorel pole koori astudes naiskooris ühtegi tuttavat, siis on just lauluema see, kelle kaudu laulja võiks tuttavaks saada erinevate traditsioonidega, mis naiskooriga kaasas käivad. Lauluema peaks eeskujuga näitama oma kohalkäimiste ja tähelepanemisoskusega.

Kuigi minu laululaps läks natuke käest ära (ta vahetas häälerühma), siis ma ikka aeg-ajalt pööran talle rohkem tähelepanu kui võib-olla mõnele teisele lauljale.

Leelo, II sopran

toimunud avakontserdil (kuigi Triini sõnul polnud ka sel esitusel miskit häda). Õnneks oli tee äärde kogunenud palju entusiastlikke linnakodanikke, kes marssijaid ergutasid ning samas pisut hämmeldunult vaatasid neid veidrikke, kes sellise vihmaga laulupidu teevad.

Alguse ühendkoor oli ülev, sest üks minu ees seisnud pisike poiss avas-

saanud.

24 tunni ja veel mõne seikluse võrra hiljem istusin Hispaanias oma hotellitoas ning nuputasin, kuidas saada varvastelt maha see must värv, mis vettinud kingadelt neile üle oli kandunud. Pärj ja rahvariideselid olid õnneks kogu punase värvi hoidnud kivalt endale...

Fotod: Internet

„Isa, sinust ongi see laul...“

„Olulisim kodumasin iga naiskooris laulva naise kodus, kuid tundmatu atribuut isadepäeva kontserdi juhatanud Ain Mäeotsa jaoks.“

Pille Lalt

„...oli TÜ kammerkoori meeste soovitus isadepäeva kontserdi lõpulooks, kui dirigent lauljatelt ettepanekuid sellesamase ürituse viimaseks ühislooks küsis. Lõpulauluks jäi siiski „Vaikne kena kohakene“, aga hakkame ikka algusest päälle.“

Isadepäeva kontserdid on tavaliselt sellised tore-et-tehakse-traditsioone-ja-meeminimesi-peab-hoidma-aga-no-mida-erilist-sealt-ikka-oodata-on-üritused. Trambivad mingid koorid lavale, kõõrutavad oma lood enne ja pärast aasta isa valimist maha laulda ja säuh kodo tagasi. Igavad lood enamasti. Noh, tubli, et tehakse. Noh, aga seekord asus ürituse promootoriks meie Koch ja asi võttis pisut teised tuurid. Otsiti lavastaja (kes küll ette rutates öeldes rohkem segas, kui abiks oli) ja hakati realiseerima ideid tegemaks traditsioonilise marss-la-la-laa-marss-marss-ürituse asemel pisut elavama loomuga speaktaaklit. Speaktaaklit sai juba enne, siis, kui lugupeetud lavastaja Mäeots end nagu kuuvarjutus ilmutas,

oma ülesandest ülepea aru ei saanud ja üleüldse enda ninast ja kortsus särgist väga kaugemale ei näinudki. Aga no mis säääl ikka teha. Ega meil seepärast päälina sõitmata jäänud, eriti kui telesse saamisega meelitati. Vana kaardivägigi (pluss verinoor kaardivägi Maarja Ü. väikse tütre Pärja näol) aeti pühapäeva varahommikul kodudest bussi ja lavale nooremate kõrvale rivvi ning näod puuderdati ära isegi kammerkoori meespoolel. Üldiselt pole meil väga palju lavastatud kontsertide kogemust, kuid niipaljukeest oli seda siiski, et Estonias enne kontserti toimuvat ikka päris parajaks fresko-fiaskoks pidada. Senini vaid peaasjalikult dirigendikohuseid täitnud Triin näitas end ka täiesti pädeva kriisilistikuna ja nii naiskoor, kammerkoor kui ka poisikluttide ansambel Karlova gümnaasiumist suutsid õigel ajal istuda, astuda, suud laulmiseks lahti teha ja kaamera poole suunurgad kõrvuni vedada.

Kui veel vigiseda, siis lisaks huvitule Mäeotsale oli selgelt näha, et isegi tele- ja raadioülekandega tegelejad ei olnud vaevunud kavaga tutvuma, sest miks

siis muidu kontserdil näidatud peened paralleelid filmirepliiikide ja lauldud laulude sisunüansside vahel jõudsid kuulaja-vaatajani üsna kõvasti muundununa, et mitte öelda et vaimu- ja fantaasiavaeselt. Aga jälle – vigadest õpitakse, kulla raadioreporterid! Vaadake need klipid veelkord üle ja lugege ka laulude sisu! Muidu jookseb meie tõlketöö puha tühja, meie, kes me, sullepea ribadeks näritud nagu Saalomon Vesipruulil, oma setu laulude värssidele eestikeelseid vasteid välja mõtlesime.

No nüüd on vahutatud küll. Tegelikult oli ju ülimalt vahva koos armsa kammerkoori ja nende südide poistega esineda. Orellil saadetud „Mu mano tulge, latse“ tõi vist kõigile saalis olnuile judinad seljale ja ma ise sain ausalt öeldes esimest korda tutvuda kammerkoori esituses kõlanud Tormise laulu „Vägisi mehele“ täpse (ja meeleehtlikul!) sisuga. Nii et kokkuvõtte kokkuvõtteks - pärastisi emotsioone ja arvamusi kuulates võisime jälle nentida, et neid, kes helge meeoluga koju läksid, oli rõõmsakstegevvalt palju. Meie ise kaasa arvatud.

„Ma ei saa proovi tulla, sest ...”

See lause on tuttav igale naiskoori lauljale, sest paratamatult satub just teisipäeva ja neljapäeva õhtutele nii mõnigi ahvatlev sündmus ja oma puudumist on vaja häälerrühmavenevamatele või koorivanemale põhjendada. Puudumiste põhjused on erinevad: enamasti ei jõua lauljad proovi haiguse, töö või kooli tõttu, aga nii mõnigi kord on põhjenduseks toodud näiteks välisreise (populaarsed sihtkohad: Läti, Leedu, Türgi, Egiptus, Soome, Pariis, Tallinn, Narva, Pärnu, Ida-Virumaa), raseduse viimast kuud,

lapsehoidja puudumist, halva piruka söömist, kitse allaajamist või muud taolist. Selle aasta vaeslaps on meil II alt, sest ükskõik kui hoolikalt nad ka ei püüaks kohal käia, jätab juba ühe laulja puudumine nende rühma märgatava augu. Samas, kui kõik II aldi lauljad on kohal, siis saavad nad ka ovatsioonide osaliseks. Tegelikult pole ainult II alt meie murelaps, vaid muret teevad kõik lauljad, kes peavad puuduma ühel või teisel põhjusel – puudujatel tekivad lüngad ja selle tulemusena võivad tekkida „freskod”

(mõni nimetab seda fiaskoks). Minu soovitus lauljatele: Vähem „freskot” ja rohkem laulmist! Kes käib korralikult kohal, see oskab partiisid ja teeb vähema tõenäosusega kontserdil mõne „kala” – ja kala meeldib meile üldiselt tarbida vaid kooriväliselt.

Järgnevalt toon esile kolme laulja seletuskirjad sellest, miks nad puuduvad naiskoorist juba mitmendat kuud.

Koorivanem Leelo, II sopran

Grüße aus Chemnitz!

Regina II alt

ERASMUS, Saksamaa ja Chemnitz - põhjused, miks ma juba mõnda aega teiega teisipäeva ja neljapäeva õhtuid veetmas pole.

Sotsialismiaastatel Karl-Marx-Stadti nime kandnud kunagine Saksamaa juhtiv tööstuslinn Chemnitz on oma 241 000 elanikuga Leipzigi ja Dresdeni järel Saksimaa suuruselt kolmas linn. Karl Marxi, kes kunagi Chemnitzis käinud pole, meenutab veel praegugi kesklinnas asuv maailma suurim pead kujutav skulptuur! „Tänu” püüetele Chemnitzist sotsialismi musterlinna luua, leidub kesklinnas ja „magalarajoonides” palju sotsialistlikku arhitektuuri. Samas ei saa seda kindlasti öelda kogu linna kohta, sest kõikjal leidub väga palju ilusaid, nt juugendstiilis ehitisi.

Mina õpin Chemnitzis Tehnikaülikoolis. Kuigi tehnika pole just minu ala, võib sama öelda väga paljude minu uute tuttavate kohta. Humanitaaralade sakslasi meelitab siia nt European Studies'i õppekava, mis on olemas vähestes Saksa ülikoolides. Chemnitz kui Ida-Saksa tööstuslinn pole mujalt Saksamaalt saabunute seas just parimate lin-

nade nimekirjas. Paljud küsivad alati üllatunult, et miks sa küll ometi SIIA tulid?! Kahju, sest vaatamata sellele, et siin-seal seisab tühje maju ja ürituste plaan ei pruugi nii tihe olla kui nt Berliinis, on Chemnitz minu meelest igati normaalne ja tore linn.

Kooli puhul meeldib mulle eriti see, et erinevalt Tartust on Chemnitzis campus. Lisaks õppehoonele ja ühiselamutele on palju teisi tudengitele mõeldud kohti: söökla, kolm tudengibaari, kultuuriklubi, spordihoone ja -väljakud ning ka nt raadio jm. Kooliga seoses tuleb mulle meelde ka üks veider rituaal: iga loengu ja ettekande lõpus koputavad üliõpilased aplausiks laudadele.

Kindlasti aitab võõras kohas elamine kaasa stereotüüpide ja eelarvamuste purunemisele ning seda nii sakslaste kui ka teiste rahvuste kohta. Nt kuulsasse „Saksa täpsusesse” ei saa alati uskuda. Kord olime sunnitud Hamburgist koju sõites rongi hilinemise tõttu öö Leipzigi raudteejaamas veetma. Ka ei sõida ülikooli ja kesklinna vahet sõitvad bussid alati plaani järgi. Kuid üldiselt ei ole põhjust vinguda, sest erandid peaks ju reeglit kinnitama!

Häiriv on ka asutuste ja poodide lahtioleku aeg, nt väiksemasse panka minnes võib juhtuda, et parajasti on lõunapaus või üldse puhkepäev. Seda kummalisem oli kuulda, kuidas mu keeleõpetaja ütles ühes tunnis: „Kuigi nii võib küll välja paista, ei töötagi sakslased kogu aeg!” Seega, pühapäeval šoppama minna või kasvõi süüa osta siin ei saa, sest ka toidupood on suletud. Samas, kui poodi minna ei saa, ei kulu ka raha!

Minu peamine Saksamaale tuleku põhjus oli soov saksa keelt praktiseerida. Olin kuulnud, et Erasmusega juhtub tihti, et enamik räägib inglise keeles ning kohalikku keelt eriti selgeks ei saa. Õnneks minul nii läinud ei ole. Keelt saab harjutada nii sakslaste kui ka erasmuslastega. Eriti tšehhidega, sest kummalalisel kombel ei räägi või ei taha päris mitmed neist inglise keelt rääkida. Mitmete teiste rahvuste puhul on asi mõnede eranditega enamasti vastupidine ning leidub ka neid, kes ei räägi praktiliselt üldse saksa keelt ja nii peab mõnikord kahe keele vahel laveerima, et mitte kedagi vestlusest välja jätta.

Üldse teeb siin Erasmust väga palju tšehhe, ning kuna Chemnitz asub Tšehhi piirist u 40km kau-

gusel, sõidavad mitmed neist tihti veel mitmeid muid rahvusi. nädalalõppudeks koju. Minu ettekujutuses pole see päris Erasmus, sest on põhimõtteliselt sarnane kodusele elule: käin koolis Tartus ja aeg-ajalt sõidan nädalalõpuks koju!

Kuna Saksamaal on õpimine tasuta, on siin täisõpet tegemas palju inimesi Aasiast ja samas ka mujalt Euroopast. Muudest mulle tuttavatest erasmuslastest ja niisama rahvusvahelistest inimestest on siin palju türklasi, bulgaarlasi ja poolakaid, aga ka ungarlasi, hispaanlasi, itaallasi, rumeenlasi, kolumbialasi, indialasi, veel üks eestlane, prantslane, peruulane, kanadalane, soomlane ning

Kuigi Saksamaa ei ole võib-olla eestlastele eriti eksootiline koht,

Miks on vaja lauluema?

Kuna tulin koori poole hooaja pealt, siis minu isehakanud kooriemaks sai Katre Kont-Kontson, nüüdne Luhamaa. Temast oli väga palju kasu! Ta aitas ellu jääda ja etiketti tundma õppida minu esimeses suusalaagris Mad-sal, kuhu ma läksin vist juba kolmandal kooris oldud nädalal, ja kureeris minuga lahkelt minu esimesel Maskiballil. Samuti valgustas ta mind kõikvõimalike lugudega vanematest ja endisest lauljatest, vanast ja noorest dirigendist ning erinevatest meeskooride liikmetest. Aga mis kõige tähtsam, ta laulis mulle alati õiget laulujoru kõrva ja andis isegi järeleaitamistunde! Sellest oli palju, väga palju abi ja kumardus maani talle kõige selle eest!

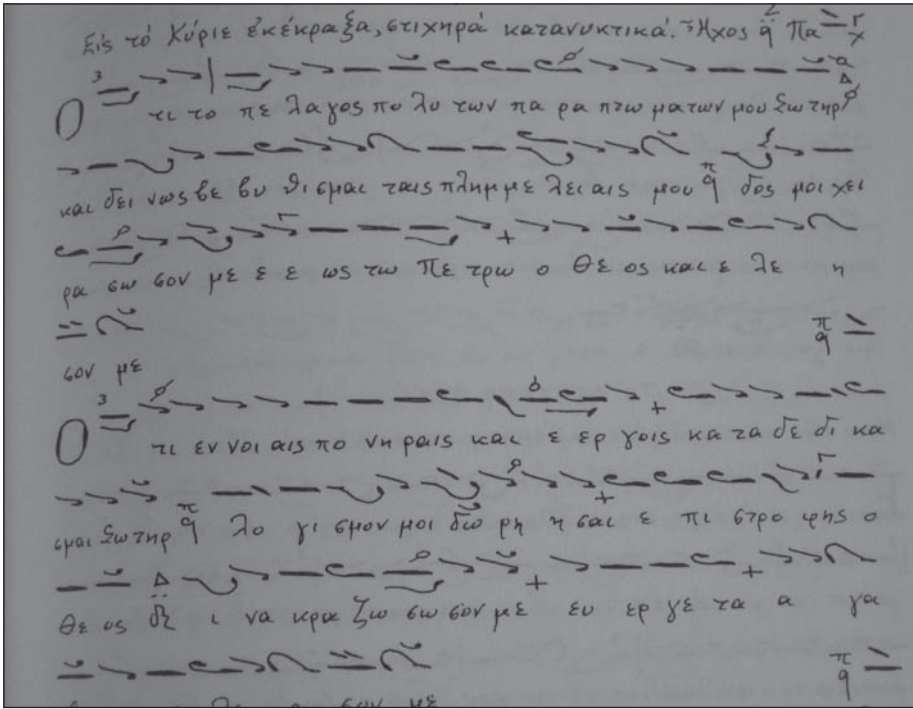
Pille, I alt

leidub siingi omi veidrusi ning li-saks õpib välisüliõpilaste kaudu palju ka teisi kultuure tundma. Mul on ülimalt hea meel, et ma sellist võimalust kasutasin ja soovitan kindlasti kõigil, kellel vähegi võimalust, ka vahetusüliõpilase elu maitsta. Tegelikult oleks veel väga paljust kirjutada, kuid kahjuks ei saa mitte mingi nipiga kõike siia ära mahutada.

PS! Kuigi teisipäeva õhtutel pole mul kunagi kindlaid plaane, üritan esmaspäeva ja neljapäeva õhtuid koorivaba aja kompenseerimiseks tantsu- ja võrkpalli trennidega sisustada, et tagasi tulles laulmiseks tippvormis olla:D

Ma pole turist! Eestlane Thessalonikis

Janika I alt

Naiskoorist puudumise põhjus: sügissemester Aristotle University of Thessaloniki teoloogiateaduskonnas, Kreekas.

Minu peamine eesmärk Kreekasse tülles oli saada eemale Eestimaal kujunenud rutiinist ja kogeda midagi teistsugust. Kuigi algul tundus, et Kreeka on üsna läänelik ja midagi väga teistsugust siin pole, eksisin ma suuresti. Tegelikult toimivad siin teistsugused suhted kui Eestis, samuti on siinne mõttelaad meie üsnagi põhjajaeuroopalikust elustiilist erinev.

Kreeka on üliõpilasele väga hea maa, sest kõik on tasuta – elamine, õppimine, toit, raamatud ja sportimine. Kui midagi tahetakse muuta, hakkavad üliõpilased mässama, mis võib vabalt lõppeda ülikooli okupeerimise või kellegi pantvangi võtmisega. Üritades pealt vaadata iga-aastast anarhistide mässu, sain ka mina sõõmu pisargaasi sisse hingata. Põnev on see, et ülikooli territooriumile ei või politsei siseneda. Võib-olla just selle seaduse tõttu moonduvad ülikooli hooned peaagu igal nädalavahetusel

suurteks peosaalideks, kus seinu kavatavad plakatid ja rahvas tantsib otse nende uste taga, kus nad muid igavlevalt toolil istuvad. Kuna õppehooaeg on mitmel korral rüüstanud anarhistid või muidu protestivad tudengi, pole seal euroremondiga vaeva nähtud. Kunagi ju ei tea, mis kreeklastele jälle ei meeldi. Seega pole tavatu näha mõnes ülikooli hoones koera või jalgratast seinä ääres. Üldse ei tundu kreeklased eriti huvituvat sellest, kas tänavad on puhtad või kas teised saavad nende kõnniteele pargitud autost elusalt mööda või mitte. Tegelikult kreeklased vist ei eriti närvitse millegi üle. Võib-olla sellepärast ongi nad üks kõige kõrgema elueaga rahvaid Euroopas, mis sest, et nad suitsetavad eurooplastest kõige enam ja joovad kogu aeg oma külma kohvi frapé'd.

Kuigi ülikool hakkas minul peale alles hilises oktoobris, tuleb välja, et kohalikud õpivad siin küllalt palju, mis sest, et mõnikord võib igal kellaaajal ja nädalapäeval paksult inimesi täis kohvikuid vaadata teistsugune mulje jääda. Neil lihtsalt ei ole kombeks väga loenguid pidada, õpilastele antakse kätte raamatud ja pärast toimub nen-

de peale suuline eksam. Lihtne!

Kreeklased on ka väga abivalmid ja sõbralikud. Näiteks palus üks õppejõud kellelgi tunnis minu kõrvale istuda ja mulle natuke tõlkida, sest kreekakeelsetest loengutest ma palju aru ei saa. Ka poes ollakse abivalmis ja öeldakse mulle summa tihtipeale inglise keeles, samuti tere, palun ja aitäh. Ma lihtsalt näen nii turist välja, ma ei pea enda reetmiseks isegi midagi ütleva. Mina korraliku kodanikuna püüan neile ikkagi nende enda keeles vastata.

Enamasti siin keeleprobleemi pole, inglise keelt ikka osatakse, välja arvatud üks mu õppejõud, kellega mul tuleb ka suuline eksam ja üks teoloogiatudeng, kes minu blondidest kiharatest nii vaimustunud oli, et minuga välja tahtis minna.

Kuigi ma tegin siia ülikooli kandideerides esimese asjana kindlaks, kas siin koor on, ma sellega ikkagi ei liitunud. Pool aastat on ikkagi liiga lühike aeg, nii et ma ei läinud nende kõla rikuma. Selle asemel läksin kreeka rahvatantsu. Samuti võtan ma bütsantsi muusika kursust. Sain endale ka kaks lauluraamatut, mida pean küll hakkama dešifreerima, kuna selle noodikiri on...pisut erinev. Viimases tunnis saime ka natuke koos jõurata (vähemalt nii saab mu pinginaabri „laulmist“ nimetada).

Tegelikult ei saa siin millegi üle kurta, kui välja arvata see, et mu ühika seinad on nii õhukesed, et ma ei julge siin isegi ümiseda, laulmisest rääkimata. Ilm on täna, 20. novembril jälle suurepärase, mõni vapper käib lausa lühikeste varrukatega. Tagasi tülles pean hakkama aga uuesti harjutama täpsust, mis kreeklaste „võta rahulikult“ elustiili sulandudes kaduma võib minna (eile jäi õppejõud tundi tund aega hiljaks, kui näiteid tooma hakata).

Teile, mu lauluõed, okas kurku ja hiljemalt veebruaris näeme!)

La vie en rose

Minu magus elu Prantsusmaal

Triin I sopran

Alustuseks tahaksin ümber lükata paar levinud arvamust, mida olen kuulnud seoses minu Prantsusmaal viibimisega. Ei, ma ei naase kodumaale “päris oma” Pierre’ga, ja vaatamata madalatele hindadele ja suurele valikule ei voola mul soonetes vere asemel vein ja aju asemel ei peitu veel juust. Kõike muud tuleb mul aga tunnistada. *Croissant*’id ja pikad saiad kipuvad mu talvist polsterdust naha all ja päästerõngast ümber kõhu suurendama. Nii raske on hoiduda igal tänaval müüdavate värskete šokolaadisaiakeste, vahvlite ja creppidega maiustamisest. Õnneks on siin kohe varnast võtta mäed (mitte mäed nagu Munamägi vaid Mäed nagu Mont Blanc), mida mööda üles ronida ja alla suusata-da.

Kui ma septembris Grenoblelesse saabusin, kaasas mu kõige soojemad riided, sest “mägedes on ju külm”, sain ma peaaegu kuumarabanduse (kuigi see võis tuleneda ka sellest, et otsisin 30 kiloga seljas kolm tundi ühiselamut). Septembris ja oktoobris oli siin täielik suvi (mitte lihtsalt halb suusailm) ja kuna kool algas alles oktoobri keskpaigas, oli mul rohkem kui küllalt aega ja head ilma, et tutvuda Prantsusmaa ja prantslastega. Sest kuigi tulin siia eelkõige õppima ja oma prantsuskeele oskust parandama (mitte maksa kurnama), tahtsin samuti osa saada prantsuse kultuurist (eriti gurmaanlusest) ja näha, kuidas elatakse mujal maailmas.

Mida siis arvata prantslastest? Mulle meeldivad prantslased väga: nad on elurõõmsad. Mossitavat prantslast tuleb tiku tulega taga otsida. *Bonjour* öeldakse nii bussijuhile busi sisenedes kui ka mägi-rajal matkajat kohates. Võõrastega vestluse alustamine on kõige tavalisem nähtus. Nii Nizzas Promenade des Anglais’il jalutades kui rongiga Marseildest Cannes’i sõites püüavad

mehed vanuses 20 kuni 50 sinuga telefoninumbrit vahetada. Eelkõige oskavad prantslased elu nautida: veini hakatakse jooma kohe, kui kell lööb keskpäeva tundi. Peale Prantsuse veini on ka Prantsuse köök ilmselt maailma üks maitsvamaid. Kuigi seda ei arvaks toitute nimetuste põhjal: teod, konnakoivad, *foie gras* (pr.k. rasvunud maks). Ühe Prantsusmaad kirjeldava paradoksi kohaselt prantslased suitsetavad, tarbivad alkoholi ja söövad rasvasemaid toite kui ameeriklased ja inglased, kuid suremus südameveresoonekon-na haigustesse on sellegi poolest Prantsusmaal madalam. Arvatakse, et see tuleb veini joomisest. See oleks ju küll rõõmustav fakt. Teine paradoks nendib, et prantslased puhkavad aastas seitse nädalat ja neil on ikkagi maailma suuruselt viies majandus. Kuna olen siinse bürokraatiaga korduvalt võidelnud, tundub see mulle eriti uskumatuna. Selleks, et mind siin immatrikuleeritakse, oli mul vaja teha kindlustus, mille tegemiseks oli vaja tõendit ühiselamust, mille jaoks oli vaja prantsuse pangakontot, mille jaoks oli vaja sünnitunnistust. Isegi ühis-

transpordi kuukaardi soetamine on vaevaline protsess, mida saab teha ainult viies büroos linnas. Nad on eriti uhked, et juba 300 (350 000st) inimest on osalenud uue meetodi katsetamisel ning proovinud kuukaardi ostmist internetist!

Vahel tundub, et internet on prantslastele sama võõras kui must leib. E-postkasti vaadatakse keskmiselt kord kahe kuu jooksul. Virtuaalseid suhtlusvektoreid ei kasutata eriti, sest prantslased armastavad näost näkku suhelda. Kuidas sa MSNis oma sõbraga põsemusisid teed? Ehk kõige harjumatum siin minu jaoks ongi prantslaste põsemusitamise komme. Kõige põnevam selle juures on see, et füüsiliselt ei ole võimalik, et kaks inimest üheaegselt üksteise põski suudleks, seepärast pannakse põsed vastakuti ja tehakse matsuva musi häält. Alguses tundus veidi totter, aga nüüd see juba meeldib mulle. Kui ma saaksin Prantsusmaalt ükskõik mida kaasa võtta, siis jagaksingi tagasi tulles rõõmsat ellusuhtumist *à la France*. Ja veini. Ja võib-olla isegi põsemusisid?

ETV ilmateade naiskoorlaste tele-topis?

Kadri Il alt

Peasüüdlane TÜAN-i armastatud dirigent Triin leidis ühel kenal kevadpäeval, et naiskooril on kätte jõudnud aeg proovida kätt (või pigem pruukida suud?) ühe vaata et võimsaima koori-orkestritüki kallal, mis kunagi maailmas kirjutatud. Täieliku selguse huvides, ettekandmisele pidi tööpoolest tulema L. van Beethoveni sümfoonia nr 9. Uudise teatavaks saamisel mahtus „Ood rõõmule“ tuntud viisijupp aga hädavaevu tüdrukute mõtetesse, sest suurema osa ruumist olid hõivanud juba Revalia Kammermeeskoori noormehed, kes andnud lubaduse naiskoori Leigol mehiselt toetada.

Algne ülev meeleolu taandus kiirelt esimeste proovidega, sest lauluoskusest näis ikka ja jälle vajaka jäävat. Il aldil jagus näiteks musikaalsust küllaga, aga perfektuse saavutamiseks oleks tulnud moonutada I sopraniks. Kui olete juhtunud neid kahte häälerühma kõrvuti seismas nägema, siis teate, kui raskesti teostatav viimane mõte on. Siinkohal lugejale mõned olulisemad erisused Il alt versus I sopran: kaalult ületavad 45 kg, vanuselt üle koori keskmise, riiete värvuseks pigem must kui mõni teine vikerkaarevärv, dirigendiga suhtlemisel pigem autistlikud, teistest sisemise ilu eripäradest võiks kirjutada eraldi artikli. Kuna Il alt eelistab tuuleveskitega võitlemisele vesiveskeid, siis edaspidi näriti lihtsalt kriiti ning hääleulatust jäi ülegi. Ei saa kuidagi jätta mainimata soprani kannatusi noodikõrgustel, mille jaoks 5 joonest väheseks jäi.

Kuna enne vastutusrikast kontserti on vajalik teha proovi ka suurema koosseisuga, siis oligi leitud sobiv põhjus revaliakatega kauaoodatud laululaagri korraldamiseks, mis kodumajutuse võimaluse välistamiseks pidi aset leidma Türi. No ja kes siis laululaagris käinud poleks... Lugejale ainult mõned seigad. Laagri algus venis kahel põhjusel: ei tahtnud ennast ilmutada Türi Ühisgümnaasium ning kelatundmine on endiselt probleemiks, muidugi mitte TÜ kasvandikel. Töövõimekuse tõstmiseks eraldi ruumides hoitud poisid ja tüdrukud ühinesid õhtu saabudes Hirvo

Surva käe alla. Ja oh imet, vaevus Hirvo vaid paluda ning juba ilmutasidki piiksumasinatena tuntud naiskoorlased innukalt emast häält. Dirigentide valsa pilgu alt pääsenuna jätkati õhtuhämaruses mürumängudega ehk võidulaulmisega. Häälepaeltele pakuti vahepeal puhkust kohalikus järves, kus tegeldi pigem rinnalihaste pingutamise. Hommikuks oli kadusid täpselt paar lõhutud tooli ja üks auguga aken, mittelauljatest kohalike töö!

Kõigest silmapilgu pärast jõudis kätte 15. august. Ei saa jätta mainimata, et naiskoori juhatusest oleks Leigol kontserdi korraldamisel suur abi olnud, kuna ürituse erakordsust kipus varjutama pikk proovieelne ootamine varahommikusel karges õhus. Leides ennast lõpuks lavalt, hakkas tänu ülimalle ruumikitsikusele ning eeltuleva ootusärevusele soe uuesti sisse tulema. Pika prooviperioodi lõpetas dirigent Neeme Järvi napp kommentaar: „Toredasti laulate!“. Hiljem selgus, et see jäigi ainsaks peadirigendipoolseks kommentaariks koori kohta terve ürituse vältel, aga kes neid loeb. Vahepealsed vabad

tunnid lendasid linnutiivil,

sudest elamusi pakkuv, helipuldi puudu jääk tehti tüdrukute poolt tasa videopildis. Nagu tavaks, panustas endast 120 protsenti I aldi Tiiu, kelle säravat naeratust ei suutnud varjutada ka tema silmapaistev grimmi. Muusikat saatev ilutulestik kutsus esile küll kiljeid ja võpatusi, lõkkesuits hägustas nägemist ja mõistust, kuid lauljate read püsisid kindlalt poodiumil suurteose korduse lõpuni.

Tõenäoliselt on viimane hetk anda vastus ka kirjatüki pealkirjas esitatud küsimusele. ETV ilmateade on tööpoolest kogunud naiskoorlaste hulgas ootamatut populaarsust. Antud nähtuse põhjuseks ei ole sugugi huvi selle vastu, millal kanda peale veekindel ripsmedušš või millal varustada ennast soojema salliga. Leigol tutvuti nimelt Revalia ridadesse kuuluva ETV uue ilmapoisi Kristoga, kes päriselus veelgi nunnum kui teleekraanil. Kui Kristo raatsib parajasti päikesepriidid eest võtta, siis võib tema silmadesse lausa uppuda ning naeratuse paistel sulada. Ainus tagasilööknunnumeetril on vähene huvi suusatamise vastu. Kui ta vaid otsustaks ka Tartu suusamaratonist osa võtta, siis...oleks ta raudselt TÜAN liikmeks värvatud.

nagu see ikka juhtub heas seltskonnas viibides.

Lõppkontsert oli hoolimata helitehnikupoolsetest ap-

Oh suusalaager, suusalaager, millal sina tuled?

Ajalooline tõend reaalsest suusatamisest. Esirinnas parima suusaässa tiitliga pärjatud Riste.

Aili Lalt

...mul on valmis juba: suusad ja kep- pid ... soojad kindad; saapad, mis kannatavad mitmetunnist põlvini lumes müttamist; soe müts, mis ei ajaks soengut sassi ega vajuks suusatades silmle. Soovin, et saaksin siia nimekirja lisada veel ka korraliku taskulambi. Sellise, mis ei kardaks külma ega muutuks ühel hetkel, olles jõudnud kõige pimedamasse metsapadrikusse, väikeseks seasilmaks...

Traditsiooniliselt algab TÜANI ja TTÜ AMi ühine talveüritus ühel veebruari reedesel õhtupoolikul, kui pealinnast saabub Tartusse tipi meeste autokaravan, et meid turvaliselt kuhugi Lõuna-Eesti mägisele maastikule viia. Sel aastal viis tee meid luksuslikku Cantervillasse. Kõhud head-paremat täis söödud ja esimesed orienteerumismisvõistlusedki lõpututes koridorides tehtud, võis tants ja trall alata. Lisaks

muinasjutulisele ööbimiskohale oli Talvetaat sel aastal olnud eriti helde lumevaiba laotamisega meie suusaradadele. Terve järgmine päev sai õues mütatud ja võisteldud, lumesõda peetud või siis lapse kombel end pehmel lumel nõlvast alla veeretatud. Neile, kel suuski polnud, oli samuti kultuuriprogramm välja mõeldud, nii et toas nurutada ei tulnud kellelgi. Pärastlõunane suusamatk päikeseloojangu poole näis küll kohati lõputu, kuid ometi jõuti kadudeta tagasi.

Iga kord paneb mind imestama, kust tuleb see ammendamatu energia kõike seda läbi teha. Ma ei pea ennast teab mis spordinaiseks, Eesti talvedest olenevalt on suusalaager tihtipeale ainuke kord, kui suusad alla saan. Sellele vaatamata, kui need suusad juba kord all on, tuleb edasine justkui iseenesest. Ja siis veel see öine orienteerumine – mu lemmik. Muus olukorras ei suudaks ma pärast taolist

spordipäeva teha muud, kui rammetult diivanile vajuda ja oiata. Ometigi süttib nagu iseenesest mu sees taas süütenöör, mis viib uusi sädemeid jalgadesse, et panna jalga saapad, ot-sida radiaatoritelt paarilist oma ühele kindale, endamisi lootes, et need on veidigi kuivanud, ning joosta siis kaaslastega öisesse loodusesse. Kas viib tee läbi tiheda alusmetsa, kuivendus-kraavide või soo, tahan ikka joosta kiiremini, kaugemale, kõrgemale! Nagu ikka, järgneb sellele kõigele kuum leil, mis lihased mõnusalt pehmeks teeb. Tugevamatel leidub aga jaksu veel ka teinegi öö tantsides mööda saata.

Kodus suuski seinale najale järgmist sõitu ootama asetades, lubasin endale, et hakkam nüüdsest korralikult trennis käima, et järgmises suusalaagris ei tuleks enam viimaste seas nõlvast üles puhkida. Ma pole sellest lubadusest kõrvale hiilinud!

Mooste Meigikooli esimesed kasvandikud

Kärt Il alt

3.-4. oktoobril toimus naiskoori sügisene laululaager. Toimumispaigaks oli seekord Mooste. Laupäeva hommikul kogunesid kõik uued ja vanad lauljad Vanemuise parklasse, et asuda teele müstilisse Mooste mõisasse (praegune Mooste põhikooli hoone).

Laager algas tunniajase värskenda-va hommikuvõimlemisega Triin Kochi juhatusel. Pärast tõelist ülesärkamist arutati kevadkontserdi teemasid ning asuti laulude kallale. Lauljate rõõmuks tehti ka turgutavaid puhkepause. Hommikuse proovi lõpuks olid selged nii mõnedki uued laulud.

Kosutav lõuna ja pikk paus seadsid lauljad valmis õhtuseks põhjalikuks prooviks. Pausi ajal joodud tee ning mõisa kohta kuuludud tondijutud tegid keldri pimedasse tualetti mineku eriti hirmutavaks. Siiski tondid kimbutama ei tulnud ning proov kulges libedalt.

Õhtu oli eriline. Nimelt oli vaja 13 uut noorlauljat koori jaoks sisse õnnista-

da. Ristimine algas juba kell 20.30, kui saali hakkas kogunema rohkelt rahvast. Esimese ülesande eesmärgiks oli kõigi noortega rohkem tuttavaks saada. Igal rebasel oli ette valmistatud iseloomulik saba, mille põhjal pidi end tutvustama. Kõigil noorlauljatel oli rääkida põnev, hariv jutt: kes tutvustas salapärasest sõpra Ottot (Ingrit), kes õpetas vajalikke prantsusekeelseid väljendeid (Helena), kes tegi „etteaste“ (Hanna-Liisa). Nalja ja meelelahutust oli igatahes piisavalt.

Tutvustusringile järgnes „meigikool“ pimedas. Ülesandeks oli teha lavameik ühe minutiga ja ilma vajaliku valguseta. Loomulikult kontrollis kõiki noorrebasteid spetsialist Tiiu, kes ei jäänud kellegi tulemusega rahule ja jagas nõuandeid, kuidas laval välja paista. Parima lavameigiga sai siiski hakkama Ülle Ploompuu.

Kolmas ülesanne oli sportlikele. Noorlauljad, õhupall jala küljes, pidid jalgu kasutades saama katki teiste õhupallid, kuid enda oma kaitsta suutma. Peale rüselust ja kilkeid-karjeid väljus ringist võitjana Helena Hütt,

kes suutis vastased kiirelt alistada. Viimane, kuid mitte kergem ülesanne oli Beethoveni IX sümfoonia saksa keeles laulmine, kusjuures sümfoonia tekst oli liidetud kokku üheks suureks osaks. Klaveri kaasabil ning üksteiselt tuge otsides said noorlauljad ka selle ülesandega hakkama. Jäänud oli veel vanne.

Jalad kanged, seistes ühel põlvel ning pead noogutades said rebased koori vastu võetud. Lohutuseks, abiks ja toeks said noorlauljad endale emad. Algas magusaring koogi ja õuntega. Mõned veinimaiamad töid lagedale ka head veinid. Õhtu lõppes lauljate jaoks erinevalt: kohusetundlikumad läksid varakult magama, erk-samad jooksid külavahale sauna, kuid lõpuks jõudsid kõik une rüppe.

Järgnev hommik jõudis pärale väga kähku. Hommikusöök, võimlemine ja proov algasid pühapäeva kohta üpriski varakult, kuid päev oli see-eest produktiivne. Laagri lõpuks olid selgemad mitmed uued ja vanad laulud. Kell viis oli naiskoor tagasi kodulin-nas, Tartus.

Hiigelsuur postmark, kibuvitsaõied ja kõrgehäälnelne poisteansambel

2009 sügisel vastu võetud noorlauljad

Grete Maipuu
I sopran kõrgem

Helena Hütt
I sopran madalam

Ülle Ploompuu
I sopran madalam

Laura Kukk
II sopran kõrgem

Reet Ristmägi
I alt kõrgem

Grethe Juhkanson
I alt kõrgem

Ingrit Part
II sopran kõrgem

Hanna-Liisa Ennet
II alt kõrgem

Monika Mändmaa
II alt madalam

Marion Mitt
II sopran madalam

Kärt Kallaste
II alt madalam

Kadri Lind
I alt madalam

Jaanika Saarmets
I alt kõrge

Kirsi Il sopran

18. juunil esitleti ERMi Postimuseumis postmarki „XXV laulupidu“ ning avati uus näitus „Laulupidu postmargil“. Nii postmark kui avatav näitus olid pühendatud pikale laulupeo traditsioonile: laulupeo postmark anti välja täpselt sel päeval, kui 140 aastat tagasi algas esimene laulupidu.

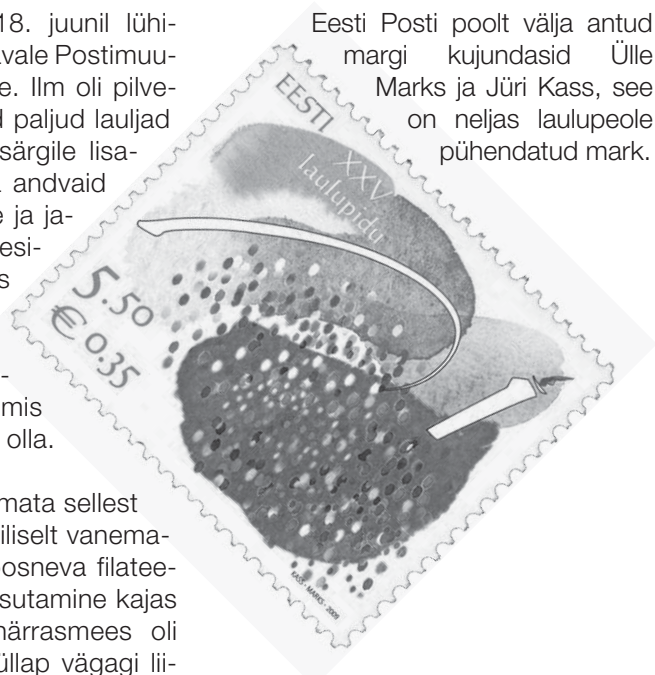
Säärasele ajalugu meenutavale üritusele oligi TÜAN esinejaks palutud. Taaskord pandi proovile me „Oh ja kui“-laulude piiratud repertuaar, ent pingutades suutsime kavassee saada lausa viis rahvalikku ja meeleolukat lugu (vihjeks väljendid „Tua-tua“, „Hai-hai-hai“ ja „Uu-uuh!“) ning pärast peamurdmist kokku leppida ka tänavakontserdile pasliku riietuse osas.

Niisi kogunesime 18. juunil lühikontserdiks Rütli tänavale Postimuseumi esisele sillutisele. Ilm oli pilvelalune ja seepärast olid paljud lauljad kokkulepitud laulupeosärgile lisandunud täiendavaid sooja andvaid lisandeid, näiteks salle ja jakikesi. Muuseas, me esinemisriietuse kirjusus tekitas hämmeldust kultuuriministris, kes ei suutnud sugugi esimese hooga talbata, mis kollektiiviga võiks tegu olla.

Etteaste kulges hoolimata sellest kenasti ja vähese, põhiliselt vanemaalimestest inimestest koosneva filateliahuvilise publiku plaksutamine kajas majade vahel. Üks härrasmees oli Triini dirigeerimisest küllap vägagi lii-

gutatud, sest ulatas talle emotsionaalsete žestide saatel lopsakate valgete õitega kibuvitsaoksaks.

Lühikesel kontserdil, mis võib-olla ei vääriski eriti põhjalikumat meenutamist, oli aga kaks toredat tagajärge. Esiteks, tasuks esinemise eest saime me koori omandusse hiiglasuure repro sellest samast margist. Linna- pea, kultuuriministri ja Eesti Posti esimehe allkirju kandvast margist sai pärast kandmisvarte külgemonteerimist ainulaadne rongkäiguakssuuaar. Ja teiseks, just laulupeomuuseumis kohtasime esmakordselt kõrgehäälnelsete poiste ansambli Tartu Karlova Gümnaasiumist. Vahvate poiste kuulmine viis nende kaasamiseni sügisesele isadepäeva kontserdile, kus neist oli täiendava nunnuefeki loomisel kõigiti abi.

Miks on vaja lauluema?

Mina olen paraku väga halb lauluema näide. Minu lauluema minuga otseselt eraldi ei tegelenud, oma muredega ma ka tema poole ei pöördunud. Vastused küsimustele sain lihtsalt oma häälerühma lauljate käest. Kasuemaaga on aga hoopis teised lood... :D Ise olen paraku samasugune rongema. Vahel ikka vaatan, et kas lastel riided korras jms, aga üldiselt kasvavad nad mul ise (kooris neid hetkel kaks).

Piret, I sopran

Meeskoorimeeste välimääraraja

Helene II sopran

Eelmisel aastal tekitas furoori U-duuris ilmunud test, mis põhinedes rangel matemaatilisel statistikal, andis teada, millisesse häälerühma sa tõeliselt kuulud. Sel aastal tuleb U-duur vastu oma lugeja (kelle hulka kuuluvad ka erinevate meeskooride mehed) nõudlikule maitsele avaldades testi, mis selgitab välja – kes on kes meeskoorilauljate seas.

1. Rahvas hakkab "Tuljakut" laulma, sina...

- ...olid üks nendest, kes alustas!
- ...Tuljak? Kui laulikust õige lehekülje leian, siis laulan kaasa.
- ...ei vaeva ennast laulmisega, lähed näpistad parem paari tüdrukut tagumikust.
- ...laulad kaasa, kuid lähed igaks juhuks mõne vanema laulja juurde, et oma partiiga mitte puusse panna
- ...organiseerid samal ajal dirigentidele lilli ja tüdrukutele maiustusi, kui kõik sujub, laulad kaasa ka.

2. On pidu, rahvas tantsib, sina...

- ...jood kõrvaltoas sõpradega konjakti. Võib-olla teed õhtu edenedes mõne tantsu ka...
- ...tantsid koos terve karja tüdrukutega ruumi keskel
- ...vaatad, ega keegi ei nukrutse kuskil nurgas, ja viid tüdrukuid kordamööda tantsima.
- ...üritad käituda samamoodi nagu vanemad koorikaaslased.
- ...lähed liibud valimatult kõigile naistele hästi lähedale. Äkki näkkab?

3. On suurema kontsertlavastuse ühisproov, sina...

- ...üritad samal ajal nooti piiluda ja välja nuputada, kuhu sa järgmisena liikuma pead...
- ...jood vaikselt plaskust konjakit ja pausi ajal õltsi
- ...ei ole üldse kohal, kontserdid on nõrkadele. Sina käid pidudel.
- ...vaatad, et kõik aegsasti lavale ja lavalt maha saaksid, ning teed märkmeid, et kontserdil kõik sujaks.
- ...teed vaikselt kõrvalistujaga nalja ja üritad sellega mitte dirigendile silma jääda.

4. Naistele läheb sinu juures kõige rohkem peale sinu ...

- ...huumorisoon võib-olla?
- ...seksapiil! Kõik naised tahavad mind!
- ... Mis küsimus? See on nii individuaalne!
- ...ei teagi... Mul pole eriti naisi olnudki veel.
- ...Varem ma võlusin neid tihti peale oma lauluhäälega. Nüüd võib-olla elukogemus.

5. Sinu idee kellegi seabimisest?

- Nii rasked küsimused! Võib-olla kutsud kinno või midagi?
- Kui sa kellessegi armud, siis sa ju tunned, mida sa tegema pead.
- Küsid kohe ära, kas saab keppi või ei?!
- Kõigepealt tuleks välja uurida mõnelt ühiselt tuttavalt, et kas tal on üldse huvi mu vastu...
- Mul on naine olemas juba, mul pole vaja kedagi sebida.

6. Meeskooris käin ma eelkõige ...

- sõprade ja muusika pärast
- selleks, et saaks pidudel naisi rookida
- sellepärast, et ma käisin enne poistekooris ja see tundus asjade loomulik käik
- harjumusest
- muusika pärast. Mingil määral muidugi seltskond ka mõjutab.

7. Sinu lemmikud kooriüritused

- a) saunapeod!!! Paljad naised, jee!
 b) Olulised kontserdid ja neile järgnevad vastuvõtud. Pidulikud sündmused.
 c) Ma ei teagi... Ma olen ainult paaril käinud siimaani.
 d) kooriproovid (kui õlut on) ja traditsioonilised suuremad üritused (maskiball, jõulupidu jne)
 e) Mulle meeldivad kõik üritused: peod, kontserdid, laagrid... you name it!

	a	b	c	d	e
1	4	5	7	2	0
2	4	1	0	5	7
3	5	4	7	0	2
4	2	7	1	4	3
5	5	0	7	1	3
6	2	7	5	3	0
7	7	0	5	4	1

31-28 punkti Rebane

Tõenäoliselt laulad sa kooris esimest aastat. Ühispeol mõne naiskooriga vaatad sa suu ammuli naisi ja näpistad ennast, et näha, kas sinu ees graatsilisi tantsuliigutusi tegevad õrnad olevused on unes või ilmsi. Üldrahalike ühislaulude ajal otsid välja oma värske lauliku ja surud tekli sügavamalt pähe, et mehisem näida (see on ju ülikooli tekkel!). Kui mõni nais-olevus järjekordse üliropu naljaga maha saab, siis üritad punastust varjata, sest selle eest ei olnud rebasemärkmikus ega poistekoori kombluskasvatuses seda mainitud.

8-19 punkti "Oma" vend

Sa oled laulnud meeskooris piisavalt kaua, et tunda nägupidi peaaegu kõiki naiskoori naisi, kuid piisavalt vähe, et sobida noorematele neist isaks. Maailm on sinu auster. Pidudel otsivad tüdrukud tihti sinu tiiva alt kaitset igasuguste veidriku ja perverside eest (keda paraku kõigi meeskooride read mingil määral sisaldavad). Vahel sa küll räägid väga avalikult tüdrukutega vanainimeste asjadest, aga järgmisel päeval peast haarama panevate tegudeni sa siiski mingil suvalisel peol ei jõua. Ja hea ongi. Sellel püsibki sinu maine turvalise ja laheda sõbrana. Ühel heal päeval leiad sa elu armastuse just mõnest naiskooriga.

20-30 punkti "Isa"

Omaval ajal olid naised ikka teistsugused. Tulid sauna ilma ujumisriieteta ja ei pööranud iga mesijuttu naljaks. Milles asi? Võib-olla selles, et vahepeal on möödunud 25 aastat ja su vanemad tütreid on sama vanad kui naiskooride rebase? Tegelikult oled sa muhe tegelane, kellega meeldib kõigile juttu rääkida ja tantsu keerutada (sest sa tõesti tead, kuidas käivad fokstrott ja rumba!), sa oled oma koori legend ning kõik teavad sinust rääkida mõnda pisut piinlikku ja kohutavalt naljakat lugu. Kuna sa ei ole enam vaesuses virelev tudeng, võid tabada end vahel kergemeelsete tütarlaste piiramisrõngas, kes ootavad sinult tasuta jooki või määrivad sulle pähe mingit sponsor-pahna (plaate, ajakirju...).

0 - 7 punkti Prints

Sinu mõtlik pilk ja sirge rüht on midagi, millest mõtlevad paljud naiskoori naised pimedatel öhtudel Toomel ringi jalutades. Mõnes mõttes oledki sa rohkem nähtus, mis asetseb naiste peas. Aastate möödudes tundub naiskoori vilistlastele, et meeskoorides ainult sellised tegelased laulsidki, kes kunagi noodist mööda ei jorisunud, veel vähem siis õlu järgi haiseid või nilbeid kommentaare tegid. Pidudel saadad sa tütarlapse pärast tantsu alati viisakalt kohale tagasi, pakud (ilma tagamõtteta!) oma silmarõõmudele jooki ning oled vastutav selle eest, et konkursil edukas naiskoor saaks kodumaale naastes õnnitleva sms-i. Kindlasti kõige haruldasem fenotüüp meeskooride genofondis!

39 - 49 punkti "Käsna-Kalle" aka sebija aka lihtsalt tropp

Meil on sulle kurvad uudised... Sina oled põhjus, miks on tüdrukuid, kes teist korda enam ühelegi üritusele, kus osaleb sinu koor, tulla ei soovi. Sa pead tarvilikuks ühisel saunaõhtul ringi liikuda ilma rätikuta (heal juhul meheilu varjamas käsn(!) või õllepurk) – ja ma ei pea silmas ainult saunalava, kus normaalne inimene käibki alasti, vaid kogu üritust! Vabal ajalgi kleebid end naistele külge, aru saamata sellistest diskreetsetest vihjetest nagu "mul on juba keegi," "Kao minema!" või "Sa oled rõve tropp!" Sinu peakese sees tundub üsna loogiline mõte, et kui sa tüdrukule joogi ostad, siis on tüdruk kohustatud sinuga vähemalt öö veetma. Sa võiksid teatava vaimse pingutuse tagajärjel olla päris normaalne mees (ja kaugelt vaadates tihti nii tundubki), kuid selleks tuleb sul lihtsad viisakusreeglid küll endale enne järgmisele üritusele kohale ilmumist selgeks teha.

Miks on vaja lauluema?

Mu lauluema on mulle väga kallis, kuigi ta enam kooris ei käi ja me puutume seetõttu harva kokku. Sel ajal, kui me koos laulsime, oli ema see, kes ütles, mida teha, kuhu minna, mida või keda vältida ja kuidas olla (tookord veel Vaikele) hea laps. No ja sauna küttis mulle aeg-ajalt, suusatama tiris ja kui jää oli libe kui klaas, siis helistas, et nüüd küll kibekiirelt tritsud kaasa ja uisutama.

Oma tütardele olen küll püüdnud toeks olla, kuid see pole vist hästi välja kukkunud: esimene tütar on koorist uutele jahimaadele läinud ja teisel on kasuema hoopis aldi häälerühmast. Lohutan ennast mõttega – pigem kaks poolikut lauluema (kasuema ja minu poolik olemine), kui üldse mitte midagi:)

Maarja Ü., I sopran

Minu lauluema lahkus koorist üsna pea pärast seda, kui oli mind endale lapseks saanud. Hoolitsusest ma siiski ilma ei jäänud, prooviruumi pinginaabrid hoidsid mul silma peal. Nii oli üsna loomulik, et Anu kaasas mind jõulupeo organiseerimisse, Piret rääkis, mis on suusalaager ja mida põnevat on juhtunud maskiballidel, ning Katrin Mooni abil tegin tutvust tehnilise töö eripäraga (sest tal endal polnud kooli lõpetamise kõrval aega kõike teha). Kasuemadena on mu askeldamistel kindlasti silma peal hoidnud ka Siiri ja Tiina, mõlemad II sopranist – seega häälerühm ei ole oluline.

Minu enda üks ja ainus ametlik laululaps püsis kooris vaid aastakese. Siis lahkus, tõenäoselt ei jõudnud oodata, millal mina ära lähen. Aga see-vastu on mul kaks toredat kasulast hoopis teisest häälerühmast ning mõlemad olen saanud suusalaagrist. Nii et laagrist tasub käia :0)

Kristi, I alt

Laululapsi mul veel ei ole, noor veel liialt. Lauluema aga küll. Riste. Hetkest, mil ma teist korda tütreks sain, võttis Riste mu kohe hõlma alla. Ma olin juba teine tütar, nii et tema entusiasmi oli mulle üllatuseks. Aga see vist ongi ja peabki olema tavapärane.

Naiskoor on keeruline kooslus, see ei ole nii süütu ja ilmselge, kui esmapilgul paista võib. Naiskooril on paras ports ajalugu ja uutel lauljatel on keeruline sisse sulanduda ja koorist aru saada, kui nad ei tea, miks, millal, kuidas midagi toimus ja kes ning miks midagi korda saatis. Mul on hea meel, et Riste on mulle avaldanud palju tausta, mida teadmata ei kujutaks ma ette, kuidas naiskoori näeksin. Avatud on olnud ka teised lauljad (mis on oluliselt avardanud naiskoori olemust), kuid Riste tegi sellega minu puhul isiklikult esimesena algust. Sõites laululaagrisse - ma ei tea, kas ta siis juba teadis, et ma tema tütreks saan-, võttis ta mind ette ja hakkas jutustama. Lauluemana tutvustas ta mulle küllalt aegsasti, kes oli eelmine koori dirigent, milline ta oli, kuidas sai selle koori juhiks Triin, milline suhe seob kahte meie dirigenti.

Riste on mulle suurte sõnadega tutvustanud traditsioonilisi üritusi kavalierkooridega-kammeriga ja ennetavalt maininud, mida ürituste ja kooride kohta teadma peaks. Mina võin oma lauluema poole alati pöörduda igasugu küsimustega, tal ei tundu selle vastu midagi olevat ja vastab meelsasti. Ka praegu, kui esimene aasta läbi on saanud, siis mulle tundub, et ta ei ole unustanud, et tal laulutütar on. Need n-õ kohustused, mida ta ikka ja jälle minu ees ellu viib, tunduvad olevat spontaansed. See meeldib mulle kõige rohkem.

Riste naisperre kuulub peale minu veel kaks tüdruku: vanim õde Tiiu ja sõsarake Grethe. Päris huvitav, kuivõrd erinevad laululapsed on Ristele tütardeks juhtunud. Riste on suurepärane lauluema. Mul on hea meel, et lauluema-staatus meie kooris on olemas.

Triinu, I alt

Ilmselt ei meeldi kellelegi astuda ruumi, kus on viiskümmend võõrast naist, kes kõik ajavad oma asju ja näivad täpselt teadvat, mida nad teevad ja mida neilt oodatakse. Eriti kui sina, ruumi astuja, ei tea, mida sa teed ja mida sa peaksid tegema. Lauluema ongi see hea inimene, kes sulle selle segaduse keskelt naeratab ja rahulikult seletab, mis on mis. Üritustel tirib ta su kättpidi nende inimeste juurde, kes ei ole paadunud ahistajad, ja vajaduse korral veab ta su paadunud ahistajate juurest ära. Lauluema ei kritiseeri, vaid suunab. Lauluema on nagu päris ema, kes armastab sind tingimusteta, annab vajadusel nõu ja on sinu jaoks alati olemas.

Minul on kaks tüdruku, üks neist lahkus pärast esimest laulu-aastat, teine on praegu meie häälerühmavanem. Minu lauluema, Liina Viks, hoolitses minu eest hästi. Minu lauluvanaema Maie Kiisel, saadab mulle siiani lastekaitsepäeval tervitussõnumeid. Lauluvanavanaema mul ei ole. Meie liin lõppeb Maiega, Maie astus koori keset aastat ja lauluema ei saanud. Aga hoolimata sellest olen eluga rahul.

Helene, II sopran

Ajatelg

jaanuar	— Ilmub retiražeerling uue kujundusega CD "Tähemõrsja"
	— 30.01-01.02 Suusalaager TTÜ Akad. Meeskooriga
	— 31.01 Triin Koch nimetati Eesti Kooriühingu poolt Aasta dirigendiks
veebruar	— 07.-08.02 Laululaager Tartus
märts	— 06.-08.03 Rahvusvahelisele naistepäevale pühendatud kontserdid Helsingis
	— 06.03 esinemine Gamla kirikus
	— 07.03 esinemine Helsingi Ülikooli saalis
	— 29.03 Laululaager Tartus, Tallinn 2009 koorifestivaliks valmistumine
	— 29.03 Aulakontsert koos Tartu Ülikooli Kammerkooriga
aprill	— 03.04 esinemine Tartu Kaubamajas
	— 04.04 Maskiball Glehni lossis
	— 16.-19.04 Koorifestival „Tallinn 2009“ (III koht nii mees- ja naiskooride kui kaasaegse muusika kategoorias (kaasaegse muusika kategoorias I kohta välja ei antud), Triin Koch nimetati festivali parimaks dirigendiks)
	— 18.04 esinemine Laululava klaassaalis
	— 23.04 „Tallinn 2009“ koorifestival jätkupidu koos Tartu Ülikooli Kammerkooriga Korp! Ugala ruumides
	— 28.04 Fotosessioon Inglisillal Tartu Laulupeo raamatu tarvis
mai	— 19.05 Naiskoori 64. sünnipäeva tähistamine koos TÜ Akad. Naiskoori vilistlaskooriga, laevareis Emajõel
	— 30.-31.05 Triin Kochi laulukooride II laulupäev Sulbi laululaval ja Põksi talus
juuni	— 12.06 Tartu laulupeole eelnenud kontsert valikkooridele Maarja kirikus
	— 13.06 Tartu laulupidu
juuli	— 02.-05.07 XXV Üldlaulupidu
august	— 15.08 esinemine Leigo Järvemuusika festivalil (Beethoveni 9.sümfoonia ettekanne)
	— 31.08-08.09 Konkursireis Norrasse, 3. Griegi-nimeline koorifestival Bergenis (III koht nii vaimulikus kui ilmalikus kategoorias, osalemine Grand Prix voorus)
september	— Uute lauljate vastuvõtt
	— 18.09 tudengilauliku salvestamine TÜ aulas
	— 26.09 viie koori sportlik ühisüritus Tartus (TÜAN, TTÜ AN, TAM, TTÜ AM ja Emajõe Laulikud)
oktoober	— 03.-04 .10 Sügisene laululaager ja noorte vastuvõtt
november	— 08.11 Isadepäeva kontsert Estonia kontserdisaalis
	— 26.11 Tudengilauliku esitluskontsert
	— 28.11 Emakeelse Ülikooli 90.aastapäeva kontsert Estonia Kontserdisaalis
detsember	— 18.12 Jõulukontsert Tartu Akadeemilise Meeskooriga TÜ aulas ja sellele järgnev jõulupidu Veski villas.
	— Ilmub U-Duuri 7-s number

Ülheks magusamatest kirssidest meie 2009-nda aasta muusikatordil oli üldlaulupidu "Üheshingamine." Pildil on näha rongkäigus Tartu Akadeemilisele Meeskoorile lipulehvitamise abi osutavaid punaseelikuid.

Juubelisündmuste kava*

3.03 Tartu Ülikooli Akadeemilise Naiskoori 65. sünnipäev.

17.00 kalmistule viiakse lilled ja küünlad naiskoori asutajale R. Ritsingule.

19.00 koosviibimine naiskoori lauljatele

16.04

19.00 vilistlaste teeõhtu

17.04

16.00 juubelikontsert TÜ aulas

20.00 pidu EÜSi majas

24.04

17.00 juubelikontsert Tallinnas lauluväljaku klaas-saalis,

19.00 koosviibimine Tallinna sõpradega